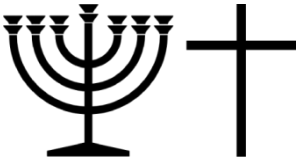

Tiɲɛ dafalenw minnu bɛ Bibulu kɔnɔ

Yesu y'a fɔ a ye ko: « Ne ye sira ni tiɲɛ ani ɲɛnamaya ye. Yuhana 14:6
I jija tiɲɛ kama fo ka se saya ma, Matigi na kɛlɛ kɛ i ye. Waajulikɛla 4:28

Pentateuch (Pantateuch) ye

A ko: «Matigi ka tanu ne makɛ Ibrahima ka Ala, ale min ma ne makɛ ka makari ni a ka tiɲɛ to yen. Jenɛse 24:27

I ye makari minnu jira i ka jɔnkɛ la, ne man kan ni olu bɛɛ la dɔgɔmannin ye. katuguni ne ye Jurdɛn baji tigɛ ni ne ka bere ye. Sisan ne kɛra kulu fila ye. Jenɛse 32:10

Aw ka dɔ ci ka taa aw balima la, aw ka to kaso la, walisa aw ka kumaw ka sɛgɛsɛgɛ, ni tiɲɛ dɔ bɛ aw la. Jenɛse 42:16

Ka fara o kan, i na mɔgɔ setigiw di jama bɛɛ la, i n'a fɔ minnu bɛ siran Elohim ɲɛ, tiɲɛtigiw, namara kɔniyabagaw. Aw ka o ɲɔgɔnnaw bila u kun na, ka kɛ mɔgɔ ba caman kuntigiw ye, ka kɛ mɔgɔ kɛmɛ kuntigiw ye, ka kɛ mɔgɔ bi duuru kuntigiw ye, ka kɛ mɔgɔ tan kuntigiw ye. Ekisode 18:21

Matigi tɛmɛna a ɲɛfɛ k'a fɔ a ye ko: «Matigi, Matigi Ala, makaritigi ni nɛɛma, muɲuli, ɲumanya ni tiɲɛ ka ca. Ekisode 34:6

O kɔ, i na ɲininkali kɛ ka ɲinini kɛ ka ɲininkali kɛ ni timinandiya ye. Ni tiɲɛ don, ni tiɲɛ don, ko o ko haramulen sugu kɛra aw cɛma. Dutɛrɔnɔmɛ 13:14

Ale de ye Farakurun ye, a ka baara dafalen don, katuguni a ka siraw bɛɛ ye kiri ye. Dutɛrɔnɔmɛ 32:4

Tariku

Sisan, aw ka siran Matigi ɲɛ ka baara kɛ a ye ni kɔnɔnajɛya ni tiɲɛ ye. Aw ka baara kɛ Matigi ye.» Josue 24:14 la

Ntumu y'a fɔ jiriw ye ko: «Ni aw ye ne tulu kɛ aw kun na, tiɲɛ na, aw ka na aw jigi da ne suman kan.» Kiritigɛlaw 9:15

Aw ka siran Matigi ɲɛ, ka baara kɛ a ye tiɲɛ na ni aw dusukun bɛɛ ye. 1 Samuɛl 12:24

Dawuda ye sarakalasebaa jaabi k'a fɔ a ye ko: «Tiɲɛ na, musow dogolen bɛ an fɛ nin tile saba ɲɔgɔn, kabini ne bɔra, ani kamalenninw ka minɛnw ye senumaw ye. 1 Samuɛl 21:5

Sisan, Matigi ka ɲumanya ni tiɲɛ jira aw la, ne fana na o ɲumanya sara aw ye, katuguni aw ye nin ko kɛ. 2 Samuɛl 2:6

K'a sɔrɔ i nana kunun, yala ne ka kan ka i bila ka wuli ka jigin an fɛ bi wa? Ne bɛ taa ne bɛ se yɔrɔ min na, i kɔsegin ka i balimaw ta. 2 Samuɛl 15:20

Walisa Matigi ka to a ka kuma la, a ye min fɔ ne ko la, ko: Ni i denw y'u janto u ka sira la, ka taama tiɲɛ na ne ɲɛ kɔrɔ ni u dusukun bɛɛ ye, ani u ni bɛɛ la, cɛ tɛna ban i la (a ko) Israɛl masasigilan kan. 1 Masakɛw 2:4

Solomani ko: «I ye makariba lase i ka baaraden Dawuda ma, ka kɛɲɛ ni a taamana i ɲɛ kɔrɔ tiɲɛ ni tilennenya ni dusukun tilennenya la i fɛ. I ye nin ɲumanyaba mara a ye, ko i ye denkɛ dɔ di a ma a ka sigi a ka masasigilan kan, i ko bi. 1 Masakɛw 3:6

Muso y'a fɔ Eli ye ko: «Ne y'a dɔn sisan ko i ye Ala ka mɔgɔ ye, ko Matigi ka kuma min bɛ i da la, o ye tiɲɛ ye.» 1 Masakɛw 17:24

Tiɲɛ na, Matigi, Asiri masakɛw ye siyaw ni u ka jamanaw halaki. 2 Masakɛw 19:17

Matigi, ne b'i deli, i hakili to a la sisan, ne taamana i ɲɛ kɔrɔ ni tiɲɛ ni dusukun dafalen ye, ka ko ɲuman kɛ i ɲɛ kɔrɔ. Ezekiyasi kasila kosɛbɛ. 2 Masakɛw 20:3

Ezekiyasi y'a fɔ Esayi ye ko: «I ye Matigi ka kuma min fɔ, o ka ɲi.» A y'a fɔ ko: «Ni hɛrɛ ni tiɲɛ bɛ ne ka donw kɔnɔ, a man ɲi wa?» 2 Masakɛw 20:19

Masakɛ y'a fɔ a ye ko: «Ne na kali i la siɲɛ joli ko i kana foyi fɔ ne ye Matigi tɔgɔ la ni tiɲɛ tɛ?» 2 Tilew Kibaru 18:15

Ezekiyasi ye o cogo la Juda jamana bɛɛ la, ka ko ɲuman ni tilennenya ni tiɲɛ kɛ Matigi a ka Ala ɲɛ kɔrɔ. 2 Tilew Kibaru 31:20

A ye o batakiw ci Yahutuw bɛɛ ma, Ahaswerus ka masaya mara kɛmɛ mugan ni wolonwula la, ni hɛrɛ ni tiɲɛ kumaw ye. Ɛsitɛri 9:30

Poyi sɛbɛn

Ne b'a dɔn ko tiɲɛ don, nka hadamaden ka kan ka tilennenya kɛ Ala fɛ cogo di? Job 9:2 la

Min bɛ taama tilennenya la, ka tilennenya kɛ, ka tiɲɛ fɔ a dusukun na. Zaburuw 15:2

I ka ne ɲɛminɛ i ka tiɲɛ la, ka ne kalan, katuguni e ye ne ka kisili Ala ye. ne bɛ i makɔnɔ tile bɛɛ. Matigi ka siraw bɛɛ ye makari ni tiɲɛ ye, mɔgɔ minnu bɛ a ka layidu ni a ka seereyaw mara. Zaburuw 25:5 ,10

Katuguni i ka kanuya bɛ ne ɲɛ kɔrɔ. Zaburuw 26:3

Nafa jumɛn bɛ ne joli la, ni ne jigira dingɛ kɔnɔ? Yala buguri bɛna i tanu wa? a bɛna i ka tiɲɛ fɔ wa?» Zaburuw 30:9

Ne bɛ ne ni don i bolo, i ye ne kunmabɔ, Matigi tiɲɛ Ala. Zaburuw 31:5

Katuguni Matigi ka kuma tilennen don. A ka kɛwalew bɛɛ bɛ kɛ tiɲɛ na. Zaburuw 33:4

Ne ma i ka tilennenya dogo ne dusukun na. Ne ye i ka kantigiya ni i ka kisili fɔ, ne ma i ka kanuya ni i ka tiɲɛ dogo jamaba la. Matigi, i kana i ka makariw bali ne la, i ka kanuya ni i ka tiɲɛ ka ne tanga tuma bɛɛ. Zaburuw 40:10 -11

I ka yeelen ni i ka tiɲɛ ci, u ka ne ɲɛminɛ. U ka na ni ne ye i ka kulu senuma ni i ka fanibuguw la.» Zaburuw 43:3

I ka so boli ka ɲɛ i ka bonya la tiɲɛ ni dususuma ni tilennenya kosɔn. I kininbolo na i kalan ko juguw la.» Zaburuw 45:4

A filɛ, i b'a fɛ tiɲɛ na i kɔnɔna na, i na ne lase hakilitigiya ma. Zaburuw 51:6

A na kojugu sara ne juguw la. Zaburuw 54:5

A na ci bila ka bɔ sankolo la ka ne kisi mɔgɔ ma min tun b'a fɛ ka ne munumunu. Selah. Ala na a ka makari ni a ka tiɲɛ ci. Katuguni i ka makari ka bon sankolo la, i ka tiɲɛ ka bon fo sankaba. Zaburuw 57:3 ,10

I ye pankarti di i ɲɛsiranbagaw ma, walisa a ka jira tiɲɛ kosɔn. Selah. Zaburuw 60:4

A na to Ala kr badaa badaa: I ka makari ni tiɲɛ labɛn, o min bɛ se k'a tanga. Zaburuw 61:7

Nka ne kɔni, ne ka delili bɛ i ye, Matigi, waati min ka di i ye, Ala, i ka makari camanba la, i ka ne lamɛn, i ka kisili tiɲɛ na. Zaburuw 69:13

Ne na i tanu ni zaburu ye, i ka tiɲɛ, ne ka Ala. Zaburuw 71:22

Hinɛ ni tiɲɛ bɛ ɲɔgɔn sɔrɔ ɲɔgɔn fɛ; tilennenya ni hɛrɛ ye ɲɔgɔn susu. Tiɲɛ na bɔ dugukolo kan; Tilennenya na filɛli kɛ ka bɔ sankolo la.» Zaburuw 85:10 -11

Matigi, i ka ne kalan i ka sira la. Ne na taama i ka tiɲɛ la, i ka ne dusukun fara ɲɔgɔn kan ka siran i tɔgɔ ɲɛ. Nka e, Matigi, i ye Ala ye min falen bɛ hinɛ ni nɛɛma ni muɲuli la, makari ni tiɲɛ ka ca. Zaburuw 86:11 ,15

Tilennenya ni kiri ye i ka masasigilan sigiyɔrɔ ye, makari ni tiɲɛ na taa i ɲɛ kɔrɔ. Matigi, i ka kanuya kɔrɔ minnu kali Dawuda ye i ka tiɲɛ na, olu bɛ min? Zaburuw 89:14 ,49

A na i datugu ni a kunsigiw ye, i na i jigi da a kamanw kɔrɔ. Zaburuw 91:4

Matigi ɲɛ kɔrɔ, katuguni a bɛ na, katuguni a nana ka kiri tigɛ dugukolo kan. Zaburuw 96:13

A hakili jiginna a ka makari ni a ka tiɲɛ na Israɛl ka so ma. Zaburuw 98:3

Sabu Matigi ka ɲi. a ka makari bɛ ban abada; A ka tiɲɛ bɛ to mɔgɔw ka bɔnsɔn bɛɛ la. Zaburuw 100:5

I ka makari ka bon sankolow sanfɛ, i ka tiɲɛ bɛ se sankaba ma. Zaburuw 108:4

U bɛ jɔ badaa-badaa, u bɛ kɛ tiɲɛ ni tilennenya la. Zaburuw 111:8

Matigi, i kana anw ta, nka i ka nɔɔrɔ da i tɔgɔ kan, i ka makari ni i ka tiɲɛ kosɔn. Zaburuw 115:1

A ka makari ka bon an ma, Matigi ka tiɲɛ bɛ to badaa-badaa. Aw ka Matigi tanu.» Zaburuw 117:2

Ne ye tiɲɛ sira sugandi, ne ye i ka kiriw bila ne ɲɛ kɔrɔ. Aw kana tiɲɛ kuma bɔ ne da la pewu. katuguni ne jigi tun b'i ka kiriw kan.» I ka tilennenya ye tilennenya banbali ye, i ka sariya ye tiɲɛ ye. Matigi, i surunyara. I ka ci fɔlenw bɛɛ ye tiɲɛ ye.» Zaburuw 119:30 ,43.142.151

Matigi ye kali tiɲɛ na Dawuda ye. a tɛna kɔsegin o la; Ne na i farikolo denw sigi i ka masasigilan kan. Zaburuw 132:11

Ne na bato kɛ i ka Alabatosoba senuma fan fɛ, ka i tɔgɔ tanu i ka kanuya ni i ka tiɲɛ kosɔn, katuguni i ye i ka kuma bonya ka tɛmɛ i tɔgɔ bɛɛ kan. Zaburuw 138:2

Matigi bɛ gɛrɛ a welebagaw bɛɛ la, minnu bɛ a wele tiɲɛ na. Zaburuw 145:18

O de ye sankolo ni dugukolo, kɔgɔji ani a kɔnɔfɛnw bɛɛ da. Zaburuw 146:6

makari ni tiɲɛ kana i bila, i k'u siri i kɔ la. I k'u sɛbɛn i dusukun tabali kan. Ntalenw 3:3

Sabu ne da na tiɲɛ fɔ. Juguya ye ko haramulen ye ne da la. Ntalenw 8:7

Min bɛ tiɲɛ fɔ, o bɛ tilennenya jira, nka seere nkalontigɛla bɛ nanbara jira. Tiɲɛ dawolo na sabati fo abada, nka nkalontigɛkan bɛ kɛ waati dɔɔnin dɔrɔn de la. Ntalenw 12:17 ,19

Yala u tɛ fili min bɛ kojugu labɛn wa? Nka makari ni tiɲɛ na kɛ mɔgɔ ɲumanw bolo. Ntalenw 14:22

Tilenbaliya bɛ saniya makari ni tiɲɛ barika la. Ntalenw 16:6

Hinɛ ni tiɲɛ bɛ masakɛ lakana, a ka masasigilan bɛ sabati makari fɛ. Ntalenw 20:28

Walisa ne ka tiɲɛ kumaw lakika dɔn. walisa i ka se ka tiɲɛ kumaw jaabi minnu bɛ ci bila i ma?» Ntalenw 22:21

Aw ka tiɲɛ san, aw kana a feere. hakilitigiya ni kalan ni faamuyali fana. Ntalenw 23:23

Waajulikɛla y'a ɲini ka kumaw sɔrɔ minnu bɛ sɔn. Waajulikɛla 12:10

Kiraya kuma

Kɛlɛbolow Matigi y'a fɔ ne tulo la ko: Tiɲɛ na, so caman na kɛ lakolon ye, sobaw ni cɛɲiw, mɔgɔ si tɛ yen. Esayi 5:9 kɔnɔ

O don na, Israɛl tolenw ni Yakuba ka so kɔnɔ mɔgɔ minnu kisila, olu tɛna to u bugɔ tun. Nka a na to Matigi, Israɛl ka senuma kan, tiɲɛ na.» Esayi 10:20

Masasigilan na sabati makari de la, a na sigi a kan tiɲɛ na Dawuda ka fanibugu kɔnɔ, ka kiri tigɛ, ka kiri ɲini, ka tilennenya teliya. Esayi 16:5

Matigi, e ye ne ka Ala ye. Ne na i kɔrɔta, ne na i tɔgɔ tanu. katuguni i ye kabakow kɛ. i ka laadilikan fɔlɔw ye kantigiya ni tiɲɛ ye. Esayi 25:1

Aw ka daaw da wuli, walisa siya tilennen min bɛ tiɲɛ mara. Esayi 26:2

Tiɲɛ na, Matigi, Asiri masakɛw ye siyaw ni u ka jamanaw bɛɛ halaki. Esayi 37:18 kɔnɔ

A ko: «Matigi, i hakili to a la sisan, ne taamana i ɲɛ kɔrɔ ni tiɲɛ ni dusukun dafalen ye, ka ko ɲuman kɛ i ɲɛ kɔrɔ.» Ezekiyasi kasila kosɛbɛ. Katuguni kaburu tɛ se ka i tanu, saya tɛ se ka i seli. Mɔgɔ ɲɛnama, ɲɛnama, ale na i tanu i ko ne b'a kɛ bi cogo min na. Esayi 38:3 ,18-19

Ezekiyasi y'a fɔ Esayi ye ko: «I ye Matigi ka kuma min fɔ, o ka ɲi.» A ko: «Hɛrɛ ni tiɲɛ na kɛ ne ka donw kɔnɔ.» Esayi 39:8 kɔnɔ

A tɛna binkɛnɛ karilen kari, lenburu sisilen tɛna faga, a na kiri lase tiɲɛ ma. Esayi 42:3 la

Siyaw bɛɛ ka lajɛ ɲɔgɔn fɛ, ka mɔgɔw lajɛ ɲɔgɔn fɛ. U ka u ka seerew bɔ kɛnɛ kan, walisa u ka jo sɔrɔ.» Esayi 43:9 kɔnɔ

Aw ka nin lamɛn, Yakuba somɔgɔw, minnu tɔgɔ dara Israɛl, ka bɔ Juda ji la, minnu bɛ kali Matigi tɔgɔ la, ka Israɛl ka Ala tɔgɔ fɔ, nka tiɲɛ tɛ, tilennenya la. Esayi 48:1

Mɔgɔ si tɛ tilennenya wele, mɔgɔ si tɛ tiɲɛ deli. U bɛ kɔnɔ ta juguya la, ka tilenbaliya bange. Kiiri bɛ kɔsegin kɔfɛ, tilennenya bɛ jɔ yɔrɔ jan, katuguni tiɲɛ binna nbɛda la, tilennenya tɛ se ka don. Ɔwɔ, tiɲɛ bɛ dɛsɛ. Min bɛ bɔ kojugu la, o bɛ a yɛrɛ kɛ fɛn minɛta ye. Esayi 59:4 ,14-15

K'a masɔrɔ ne Matigi bɛ kiri kanu, ne bɛ binkanni koniya saraka jɛniti nɔ na. Ne na u ka baara ɲɛminɛ tiɲɛ na, ne na layidu banbali kɛ u fɛ. Esayi 61:8 kɔnɔ

Ko min bɛ duba a yɛrɛ ye dugukolo kan, o na duba a yɛrɛ ye tiɲɛ Ala la. Min bɛ kali dugukolo kan, o na kali tiɲɛ Ala tɔgɔ la. katuguni gɛlɛya fɔlɔw ɲinɛna u kɔ, u dogolen bɛ ne ɲɛ na. Esayi 65:16

I na kali ko: Matigi ɲɛnama don tiɲɛ na, kiri ni tilennenya la. Siyaw na duba a la, u na u yɛrɛ bonya ale de la.» Jeremi 4:2

Aw ka boli ka taa Jerusalɛm nbɛdaw la, ka a lajɛ sisan, ka dɔn, ka ɲinini kɛ a yɔrɔ janw na, ni aw bɛ se ka cɛ sɔrɔ, ni mɔgɔ dɔ bɛ yen min bɛ kiri tigɛ, min bɛ tiɲɛ ɲini. Ne na yafa a ma.» Matigi, i ɲɛ tɛ tiɲɛ la wa? i ye u bugɔ, nka u ma dusukasi. i ye u halaki, nka u ma sɔn ka latilenni sɔrɔ, u ye u ɲɛda gɛlɛya ka tɛmɛ farakurun kan. u banna ka segin. Jeremi 5:1 ,3

Nka i k'a fɔ u ye ko: «Nin ye siya ye min tɛ Matigi u ka Ala kan minɛ, a tɛ latilenni sɔrɔ. Jeremi 7:28 la

U bɛ u nɛnkunw kɔrɔta i n'a fɔ u kunbere nkalon kosɔn. U bɛ bɔ kojugu la ka taa juguya la, nka u tɛ ne dɔn, Matigi ko ten.» U kelen-kelen bɛɛ na u mɔgɔɲɔgɔn lafili, u tɛna tiɲɛ fɔ. Jeremi 9:3 ,5

Nka aw k'a dɔn tiɲɛ na ko ni aw ye ne faga, aw na joli jalakibali lase aw yɛrɛw ni nin dugu in ni a sigibagaw ma. Jeremi 26:15 kɔnɔ

A filɛ, ne na kɛnɛya ni fura lase a ma, ne na u kɛnɛya, ka hɛrɛ ni tiɲɛ caya jira u la. Jeremi 33:6 la

Masakɛ ye Daniɛl jaabi ko: «Tiɲɛ na, i ka Ala ye ala ka Ala ye, masakɛw ka Matigi, ani gundo jirabaga, k'a masɔrɔ i sera ka o gundo jira.» Daniɛl 2:47

Ne Nebukadnezar bɛ sankolo masakɛ tanu, ka a tanu ani ka bonya da a kan, a ka kɛwalew bɛɛ ye tiɲɛ ye, a ka siraw ye kiri ye. Daniɛl 4:37

Ne gɛrɛla mɔgɔ dɔ la kelen fɛ min tun jɔlen bɛ yen, ka nin bɛɛ tiɲɛ ɲininkali kɛ a la. O la, a ye o fɔ ne ye, ka o kow kɔrɔ fɔ ne ye. O tuma na fɛ, ne tun na wara naaninan ka tiɲɛ dɔn, wara tɔw bɛɛ tun tɛ kelen ye, a tun ka jugu kosɛbɛ, a ɲinw tun ye nɛgɛ ye, a nɛgɛw tun ye nɛgɛ ye. min ye dumuni dun, ka kari tigɛtigɛ, ka tolenw sɔgɔ ni a senw ye; Daniɛl 7:16 ,19

Kɛlɛbolo dɔ dira a ma don o don saraka sɔsɔli kosɔn, ka tiɲɛ fili duguma. A y'a waleya, ka ɲɛtaa sɔrɔ. Daniɛl 8:12

I ko a sɛbɛnnen bɛ Musa ka sariya la cogo min na ko: Nin kojugu bɛɛ sera an ma, o bɛɛ n'a ta, an ma an ka delili kɛ Matigi an ka Ala ɲɛ kɔrɔ, walisa an ka an ka tilenbaliyakow kɔsegin ka i ka tiɲɛ faamu. Daniɛl 9:13

Nka min kofɔlen bɛ tiɲɛ Kitabu kɔnɔ, ne na o jira i la. Daniɛl 10:21

Sisan, ne na tiɲɛ jira i la.» A filɛ, masakɛ saba na wuli Pɛrɛsi jamana na. Naaninan na nafolotigiba ka tɛmɛn u bɛɛ kan, a na a ka nafolo barika la Gɛrɛsi jamana kama. Daniɛl 11:2

Aw Israɛldenw, aw ka Matigi ka kuma lamɛn, katuguni sɔsɔli bɛ Matigi ni jamana sigibagaw cɛ, katuguni tiɲɛ ni makari ni Ala dɔnniya tɛ jamana kɔnɔ. Ose 4:1

I na tiɲɛ ko kɛ Yakuba ye, ka makari kɛ Ibrahima ye, i ye kalifa min kɛ an bɛnbaw ye kabini fɔlɔfɔlɔ. Mise 7:20

Matigi ko ten. Ne kɔseginna Siyɔn, ne na sigi Jerusalɛm cɛma. Kɛlɛcɛw Matigi ka kulu ye kulu senuma ye. Ne na na n'u ye, u na sigi Jerusalɛm cɛma, u na kɛ ne ka mɔgɔw ye, ne na kɛ u ka Ala ye, tiɲɛ ni tilennenya la. Aw ka kan ka o kow de kɛ. Aw kelen kelen bɛɛ ka tiɲɛ fɔ aw mɔgɔɲɔgɔn ye. Aw ka tiɲɛ ni hɛrɛ kiri tigɛ aw ka daaw kɔnɔ. Kɛlɛbolow Matigi ko ten. Kalo naaninan sunɔgɔ, kalo duurunan sunɔgɔ, ni wolonwulanan sunɔgɔ, ani kalo tannan sunɔgɔ, olu na kɛ nisɔndiya ni ɲagali ni nisɔndiya seliw ye Juda ka so kɔnɔ. o de kosɔn aw ka tiɲɛ ni hɛrɛ kanu. Zakari 8:3 ,8,16,19

Tiɲɛ sariya tun bɛ a da la, tilenbaliya ma sɔrɔ a da la, a taamana ni ne ye hɛrɛ ni tilennenya la, ka mɔgɔ caman kɔ tigɛli la. Malaki 2:6

Kibaru Dumanw ni Kɛwalew

Kurun kɔnɔmɔgɔw gɛrɛla a bato, k'a fɔ ko: Tiɲɛ na, i ye Ala Denkɛ ye. Matiyu 14:33 la

A ko: «Tiɲɛ don, Matigi! Matiyu 15:27

U ye u ka kalandenw ci Yesu ma ni Hɛrɔdekaw ye, k'a fɔ a ye ko: «Karamɔgɔ, an b'a dɔn ko i ye tiɲɛtigi ye, i bɛ Ala ka sira kalan tiɲɛ na, i tɛ hami mɔgɔ si la. Matiyu 22:16

Nka muso siranna, a yɛrɛyɛrɛla, a y'a dɔn ko min kɛra a la, a nana a biri a ɲɛ kɔrɔ ka tiɲɛ bɛɛ fɔ a ye. Marka 5:33 la

U sera tuma min na, u y'a fɔ a ye ko: «Karamɔgɔ, an b'a dɔn ko i ye tiɲɛtigi ye, i tɛ hami mɔgɔ si la, k'a masɔrɔ i tɛ mɔgɔw ɲɛ, nka i bɛ Ala ka sira kalan tiɲɛ na. Marka 12:14 la

Sariya karamɔgɔ y'a fɔ a ye ko: «Ayi, Karamɔgɔ, i ye tiɲɛ fɔ, katuguni Ala kelenpe de bɛ yen. Mɔgɔ wɛrɛ tɛ yen ni ale tɛ. Marka 12:32 la

Nka ne b'a fɔ aw ye tiɲɛ na, muso cɛ salen caman tun bɛ Israɛl jamana na Eliya ka waati la, sankolo datugulen san saba ni kalo wɔɔrɔ tuma min na, kɔngɔba donna jamana fan bɛɛ la. Luka 4:25 la

Nka ne b'a fɔ aw ye tiɲɛ na, dɔw jɔlen bɛ yan, minnu tɛna saya nɛnɛ fo u ka Ala ka masaya ye. Luka 9:27 la

Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko a na a kɛ a bolofɛnw bɛɛ kuntigi ye. Luka 12:44 la

A ko: « Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko nin muso cɛ salen faantan in ye wari bila ka tɛmɛ u bɛɛ kan. Luka 21:3 la

Lɛrɛ kelen ɲɔgɔn kɔfɛ, dɔ wɛrɛ y'a sinsin a kan ko: «Tiɲɛ na, nin cɛ fana tun bɛ a fɛ, katuguni Galileka don.» Luka 22:59 la

Kuma kɛra farisogo ye, ka sigi an cɛma, (an y'a nɔɔrɔ ye, i n'a fɔ Fa ka den kelenpe nɔɔrɔ,) min falen bɛ nɛɛma ni tiɲɛ la. Sariya dira Musa barika la, nka nɛɛma ni tiɲɛ nana Yesu Krisita barika la. Yuhana 1:14 ,17

Nka min bɛ tiɲɛ kɛ, o bɛ na kɛnɛ kan, walisa a ka kɛwalew k'a jira ko u kɛra Ala la. Yuhana 3:21

Nka waati bɛ na, a bɛ se sisan, batobaga lakikaw na Fa bato ni ni ni tiɲɛ na, katuguni Fa bɛ o ɲɔgɔnnaw ɲini ka a bato. Ala ye Ni ye. Yuhana 4:23 -24

Aw ye ci bila Yuhana ma, a ye tiɲɛ seereya kɛ. Yuhana 5:33

O cɛw ye Yesu ka kabako kɛ tuma min na, u y'a fɔ ko: «Tiɲɛ na, kira min nana diɲɛ kɔnɔ, o ye nin ye.» Yuhana 6:14

Jama caman y'o kuma mɛn tuma min na, u y'a fɔ ko: Tiɲɛ na, nin ye kira ye.» Yuhana 7:40

Aw na tiɲɛ dɔn, tiɲɛ na aw hɔrɔnya. Nka sisan, aw b'a fɛ ka ne faga, ne ye tiɲɛ fɔ aw ye, ne ye min mɛn Ala fɛ. Aw ye aw fa jinɛ ta ye, aw na aw fa negew kɛ. A tun ye mɔgɔfagala ye kabini fɔlɔfɔlɔ, a ma to tiɲɛ la, katuguni tiɲɛ tɛ a la. Ni a bɛ nkalon tigɛ, a bɛ kuma a yɛrɛ la, katuguni nkalontigɛla don, nkalontigɛla fa don. K'a masɔrɔ ne bɛ tiɲɛ fɔ aw ye, aw tɛ da ne la. Aw la jumɛn bɛ ne dalen to jurumu la? Ni ne ye tiɲɛ fɔ, mun na aw tɛ da ne la? Yuhana 8:32 ,40,44-46

Yesu y'a fɔ a ye ko: « Ne ye sira ni tiɲɛ ani ɲɛnamaya ye. Yuhana 14:6

Hali tiɲɛ Ni; Diɲɛ tɛ se ka min minɛ, katuguni a tɛ a ye, a tɛ a dɔn. katuguni a sigilen bɛ aw fɛ, a na kɛ aw kɔnɔ.» Yuhana 14:17

Nka, ni dususalobaga nana, ne na min ci aw ma ka bɔ Fa la, tiɲɛ Ni min bɛ bɔ ne Fa la, a na seereya kɛ ne ko la. Yuhana 15:26

O bɛɛ n'a ta, ne bɛ tiɲɛ fɔ aw ye. A ka ɲi aw ma ne ka taa, katuguni ni ne ma taa, Dususalobaga tɛna na aw ma. Nka ni ne taara, ne na a ci aw ma.» Nka ni ale, tiɲɛ Ni nana, a na aw bilasira tiɲɛ bɛɛ la, katuguni a tɛna kuma a yɛrɛ la. Nka a mana fɛn o fɛn mɛn, a na o fɔ. Yuhana 16:7 ,13

I ka u saniya i ka tiɲɛ barika la, i ka kuma ye tiɲɛ ye. Ne bɛ ne yɛrɛ saniya u kosɔn, walisa u fana ka saniya tiɲɛ barika la. Yuhana 17:17 ,19

Pilate y'a fɔ a ye ko: «O tuma na fɛ, i ye masakɛ ye wa?» Yesu y'a jaabi ko: « I b'a fɔ ko ne ye masakɛ ye.» O de kosɔn ne bangera, o de kosɔn ne nana diɲɛ kɔnɔ, walisa ne ka tiɲɛ seereya kɛ. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ tiɲɛ na, o bɛ ne kan lamɛn. Pilate y'a fɔ a ye ko: «Tiɲɛ ye mun ye?» A y'o fɔ tuma min na, a taara Yahutuw fɛ, k'a fɔ u ye ko: «Ne tɛ jalaki si sɔrɔ a la.» Yuhana 18:37 -38

Tiɲɛ na, i ye i den senuma Yesu min mun, Hɛrɔde ni Ponsi Pilate, siya wɛrɛw ni Israɛl mɔgɔw bɛɛ lajɛlen tun bɛ ɲɔgɔn fɛ. Kɛwalew 4:27

O kɔ, Piɛrɛ y'a da yɛlɛ k'a fɔ ko: «Tiɲɛ la ne y'a faamu ko Ala tɛ mɔgɔ si jate. Kɛwalew 10:34

Nka a ko: «Ne tɛ dimi, Fesitus, mɔgɔbatigiba. Nka aw ka tiɲɛ kumaw fɔ. Kɛwalew 26:25

Sɛbɛnw

K'a masɔrɔ Ala ka diminya jirala ka bɔ sankolo la ka ɲɛsin mɔgɔw ka Ala ɲɛsiranbaliya ni u ka tilenbaliya bɛɛ ma, olu minnu bɛ tiɲɛ minɛ tilenbaliya la. Min ye Ala ka tiɲɛ yɛlɛma ka kɛ nkalon ye, ka danfɛn bato ani ka baara kɛ a ye ka tɛmɛ Dabaga kan, min ye dugawu sɔrɔ badaa. Amiina. Romɛkaw 1:18 ,25

Nka an dalen b'a la ko Ala ka kiri bɛ kɛ ka kɛɲɛ ni tiɲɛ ye ka kɛɲɛ ni tiɲɛ ye. Nka minnu bɛ sɔsɔli kɛ, ni u tɛ tiɲɛ kan minɛ, nka u bɛ tilenbaliya kan minɛ, dimi ni diminya. Romɛkaw 2:2 ,8

Nalomanw kalanbaga, denmisɛnninw karamɔgɔ, dɔnniya ni tiɲɛ cogoya bɛ sariya la. Romɛkaw 2:20

Ni Elohim ka tiɲɛ cayara ka tɛmɛn ne ka nkalon kan, ka a nɔɔrɔ da a kan. mun na hali bi ne fana kiri tigɛra i ko jurumukɛla? Romɛkaw 3:7

Ne bɛ tiɲɛ fɔ Krisita la, ne tɛ nkalon tigɛ, ne dusukun fana bɛ ne seereya Ni Senu la. Romɛkaw 9:1

Sisan ne b'a fɔ ko Yesu Krisita tun ye bolokoli baarakɛlaw ye Ala ka tiɲɛ kosɔn, walisa ka layidu minnu ta a bɛnbaw ye, olu sinsin. Romɛkaw 15:8

O de kosɔn, an kana seli kɛ ni funun kɔrɔ ye, wala ni juguya ni juguya funun ye. Nka ni nbuuru fununbali ye, tiɲɛ ni tiɲɛ. 1 Kɔrɛntekaw 5:8

A tɛ ɲagali tilenbaliya la, nka a bɛ ɲagali tiɲɛ la. 1 Kɔrɛntekaw 13:6

A dusukun gundo bɛ jira nin cogo la; O cogo la, a na a biri a ɲɛda la, a na Ala bato, k'a fɔ ko Ala bɛ aw kɔnɔ tiɲɛ na. 1 Kɔrɛntekaw 14:25

Nka aw ka ban tilenbaliya ko dogolenw na, aw ma taama namara la, ka Ala ka kuma minɛ ni nanbara ye. Nka an bɛ tiɲɛ jirali kɛ ka an yɛrɛ ta bɛɛ dusukun na Ala ɲɛ kɔrɔ. 2 Kɔrɛntekaw 4:2

Tiɲɛ kuma barika la, Ala ka sebaaya barika la, tilennenya kɛlɛkɛminɛnw barika la, u kininbolo ni numan fɛ. 2 Kɔrɛntekaw 6:7

Ni ne ye waso fɛn dɔ la a ɲɛ na aw ko la, ne tɛ maloya. Nka an ye fɛn bɛɛ fɔ aw ye tiɲɛ na cogo min na, ne ye an yɛrɛbonya min kɛ Tite ɲɛkɔrɔ, o kɛra tiɲɛ ye. 2 Kɔrɛntekaw 7:14

Krisita ka tiɲɛ bɛ ne la cogo min na, mɔgɔ si tɛna ne bali nin yɛrɛbonya la Akaya maraw la. 2 Kɔrɛntekaw 11:10

Hali ni ne b'a fɛ ka ne yɛrɛ bonya, ne tɛna kɛ naloman ye. Katuguni ne na tiɲɛ fɔ, nka sisan ne bɛ muɲu, walisa mɔgɔ si kana miiri ne la ka tɛmɛ a ye min ye, wala a bɛ ne lamɛn. 2 Kɔrɛntekaw 12:6

An tɛ se ka foyi kɛ tiɲɛ kama, ni tiɲɛ tɛ. 2 Kɔrɛntekaw 13:8

An ka kololi kɛ min ye, a ma kɛ lɛrɛ kelen kɔnɔ. walisa Kibaru Duman tiɲɛ ka to aw fɛ. Galasikaw 2:5

Nka ne y'a ye tuma min na ko u ma taama ka ɲɛ ka kɛɲɛ ni Kibaru Duman tiɲɛ ye, ne y'a fɔ Piɛrɛ ye u bɛɛ ɲɛ kɔrɔ ko: Ni i ye Yahutu ye, i bɛ ɲɛnamaya kɛ siya wɛrɛw ka cogo la, ni i tɛ i ko Yahutuw, mun na i bɛ siya wɛrɛw wajibiya u ka ɲɛnamaya kɛ i ko Yahutuw? Galasikaw 2:14

E Galasikaw hakilintanw, jɔn ye aw lafili walisa aw kana tiɲɛ kan minɛ, Yesu Krisita gengennen bɛ aw cɛma minnu ɲɛ kɔrɔ? Galasikaw 3:1

O de kosɔn, yala ne kɛra aw jugu ye, katuguni ne bɛ tiɲɛ fɔ aw ye wa? Galasikaw 4:16

Aw bolila ka ɲɛ. jɔn de ye aw bali walisa aw kana tiɲɛ kan minɛ? Galasikaw 5:7

Aw fana ye aw jigi da o kan, tiɲɛ kuma mɛnni kɔfɛ, o min ye aw ka kisili Kibaru Duman ye. Efesekaw 1:13

Nka aw bɛ tiɲɛ fɔ kanuya la, aw ka bonya ka kɛ ale ye fɛn bɛɛ la, o min ye kuntigi ye, Krisita. Ni aw y'a lamɛn, ka aw kalan a fɛ, i ko tiɲɛ bɛ Yesu la cogo min na. O de kosɔn aw ka nkalon dabila, aw kelen-kelen bɛɛ ka tiɲɛ fɔ aw mɔgɔɲɔgɔn ye, katuguni an ye ɲɔgɔn farikolo yɔrɔw ye. Efesekaw 4:15 ,21,25

(Katuguni Ni Senu den bɛ ɲumanya ni tilennenya ni tiɲɛ bɛɛ la.) Efesekaw 5:9

O de kosɔn, aw ka jɔ, ka aw cɛsirilan siri ni tiɲɛ ye, ka tilennenya dalan don. Efesekaw 6:14

O tuma na fɛ, mun bɛ kɛ? O bɛɛ n'a ta, cogo bɛɛ la, a kɛra i n'a fɔ a kɛra cogo o cogo, wala tiɲɛ na, Krisita bɛ waajuli kɛ. Ne bɛ ɲagali o la, ɔwɔ, ne na ɲagali. Filipekaw 1:18

Jigiya min maralen bɛ aw ye sankolo la, aw ye o min mɛn ka kɔrɔ Kibaru Duman tiɲɛ kuma la. O nana aw ma i ko a kɛra diɲɛ bɛɛ la cogo min na. A bɛ den kɛ i ko a bɛ kɛ aw kɔnɔ cogo min na, kabini aw ye o ko mɛn don min na, ka Elohim ka nɛɛma dɔn tiɲɛ na. Kolosekaw 1:5 -6

O de kosɔn an bɛ barika da Ala ye k'a sɔrɔ an ma dabila, katuguni aw ye Ala ka kuma min mɛn an fɛ, aw ma o minɛ tuma min na, aw ma o minɛ i ko hadamadenw ka kuma, nka a bɛ cogo min na tiɲɛ na, Ala ka kuma min bɛ baara kɛ aw dannabaaw fana kɔnɔ. 1 Tesalonikekaw 2:13

Tilenbaliya lafilili bɛɛ bɛ mɔgɔ halakilenw la. sabu u ma tiɲɛ kanuya sɔrɔ, walisa u ka kisi . Walisa u bɛɛ ka jalaki, minnu ma da tiɲɛ la, nka tilenbaliya diyara u ye. Nka an ka kan ka barika da Ala ye tuma bɛɛ aw kosɔn, balimaw Matigi kanulenw, katuguni Ala ye aw sugandi kabini fɔlɔfɔlɔ ka taa kisili la Ni Senu saniyali ni tiɲɛ dannaya barika la. 2 Tesalonikekaw 2:10 ,12-13

A b'a fɛ mɔgɔw bɛɛ ka kisi, ka na tiɲɛ dɔnni na. O de kosɔn ne ye waajulikɛla ni ciden ye, (Ne bɛ tiɲɛ fɔ Krisita la, nka ne tɛ nkalon tigɛ.) siya wɛrɛw karamɔgɔ ye dannaya ni tiɲɛ la. 1 Timote 2:4 ,7

Nka ni ne tora ka mɛn, walisa i k'a dɔn i ka kan ka i yɛrɛ minɛ cogo min na Ala ka so kɔnɔ, o min ye Ala ɲɛnama ka egilisi ye, tiɲɛ jɔnjɔn ni a jujɔ. 1 Timote 3:15

A ye furu bali, ka ci bila ka u yɛrɛ tanga sogow ma, Ala ye minnu da walisa u ka sɔn ni barika dali ye dannabaaw ni tiɲɛ dɔnbagaw fɛ. 1 Timote 4:3 la

Mɔgɔ minnu hakili ka tiɲɛ, tiɲɛ tɛ minnu na, olu ka sɔsɔli juguw, k'a miiri ko tɔnɔ ye Ala ɲɛsiran ye. 1 Timote 6:5

I ka kalan kɛ walisa k'a jira ko i ka di Ala ye, baarakɛla min man kan ka maloya, ka tiɲɛ kuma tila cogo bɛnnen na. 2 Timote 2:15

Olu ye fili kɛ tiɲɛ ko la, k'a fɔ ko su kununni tɛmɛna kaban. ka dɔw ka dannaya tiɲɛ. 2 Timote 2:18 la

Minnu bɛ u yɛrɛ kɛlɛ, ka olu kalan ni dususuma ye. ni Ala bɛ se ka nimisali di u ma walasa u ka sɔn tiɲɛ ma; 2 Timote 2:25

Ka kalan kɛ tuma bɛɛ, wa a tɛ se ka na tiɲɛ dɔn abada. Yane ni Jambres ye Musa kɛlɛ cogo min na, olu fana bɛ tiɲɛ kɛlɛ ten: Mɔgɔ minnu hakili ka jugu, dannaya ko la. 2 Timote 3:7 -8 la

U na u tulo bɔ tiɲɛ na, ka u ɲɛsin nsiirinw ma. 2 Timote 4:4 la

Paul, Ala ka baarakɛla, Yesu Krisita ka ciden, ka kɛɲɛ ni Ala ka mɔgɔ sugandilenw ka dannaya ye, ani ka sɔn tiɲɛ ma min bɛ Ala ɲɛsiran kɔ. Aw kana aw janto Yahutuw ka nsiirinw ni hadamadenw ka ci fɔlenw na, minnu bɛ bɔ tiɲɛ la. Tite 1:1 ,14

Ni an ye jurumu kɛ an sago la, tiɲɛ dɔnni kɔfɛ, jurumuw kosɔn saraka tɛ to yen tun. Heburuw 10:26

A y'an bange ni tiɲɛ kuma ye a yɛrɛ sago la, walisa an ka kɛ a ka danfɛnw den fɔlɔ sugu dɔ ye. Yakuba 1:18

Nka ni keleya jugu ni sɔsɔli bɛ aw dusukunw na, aw kana aw yɛrɛ bonya, aw kana nkalon tigɛ tiɲɛ kama. Yakuba 3:14

Balimaw, ni aw dɔw filila tiɲɛ la, ka a ladɔnniya. Yakuba 5:19

Aw ye aw niw saniya, ka tiɲɛ kan minɛ Ni Senu barika la, ka kɛ balimaw kanu ye, aw k'a lajɛ ka ɲɔgɔn kanu ni dusukun saniyalen ye. 1 Piɛrɛ 1:22

O de y'a to ne t'a fɛ ka aw hakili to o kow la tuma bɛɛ, hali ni aw b'u dɔn, ka sabati sisan tiɲɛ la. 2 Piɛrɛ 1:12

Mɔgɔ caman na tugu u ka sira juguw kɔ. Tiɲɛ sira na fɔ jugu ye ale de kosɔn. 2 Piɛrɛ 2:2

Ni an y'a fɔ ko an ni ale bɛ jɛ, ka taama dibi la, an bɛ nkalon tigɛ, nka an tɛ tiɲɛ kɛ. Ni an ko jurumu t an na, an b an yr lafili, ti la t an na. 1 Yuhana 1:6 ,8

Min b'a fɔ ko: «Ne b'a dɔn, k'a sɔrɔ a ma a ka ci fɔlenw mara, o ye nkalontigɛla ye, tiɲɛ tɛ a la.» Ne ma sɛbɛn ci aw ma katuguni aw tɛ tiɲɛ dɔn, nka aw b'a dɔn, nka nkalon si tɛ bɔ tiɲɛ na. Aw ye mun min sɔrɔ ale fɛ, o tolen bɛ aw kɔnɔ, aw mago t'a la mɔgɔ si k'aw kalan, nka o muɲuli kelen bɛ aw kalan fɛn bɛɛ la cogo min na, o ye tiɲɛ ye, nkalon tɛ, nka a ye aw kalan cogo min na, aw na to a kɔnɔ cogo min na. 1 Yuhana 2:4 ,21,27

Ne denw, an kana kanuya kɛ kuma la wala kan na. Nka kɛwalew ni tiɲɛ de la. An b'a dɔn nin de fɛ ko an bɔra tiɲɛ na, an na an dusukunw hakili sigi a ɲɛ kɔrɔ. 1 Yuhana 3:18 -19

An ye Elohim ta ye. Min tɛ Ala ta ye, o tɛ an lamɛn.» An bɛ tiɲɛ hakili ni fili ni dɔn nin de fɛ. 1 Yuhana 4:6

Yesu Krisita min nana ji ni joli barika la, o ye nin ye. ji dɔrɔn tɛ, nka ji ni joli de fɛ. Ni Senu de bɛ seereya kɛ, katuguni Ni Senu ye tiɲɛ ye. 1 Yuhana 5:6

Cɛkɔrɔba ka taa muso ɲɛnatɔmɔlen ni a denw ma, ne bɛ minnu kanu tiɲɛ la. Ne dɔrɔn tɛ, nka tiɲɛ dɔnbaaw bɛɛ fana. Tiɲɛ de kosɔn, min sigilen bɛ an kɔnɔ, a na kɛ an fɛ badaa-badaa. Neema ni makari ni hɛrɛ ka kɛ aw ye, ka bɔ Fa Ala fɛ, ka bɔ Matigi Yesu Krisita la, Fa Denkɛ fɛ, tiɲɛ ni kanuya la. Ne nisɔndiyara kosɛbɛ ko ne y'a ye ko i denw bɛ taama tiɲɛ na, i ko an ye ci sɔrɔ cogo min na ka bɔ Fa Ala yɔrɔ. 2 Yuhana 1:1 -4

Cɛkɔrɔba ye Gayu kanulen ye, ne bɛ min kanu tiɲɛ na. Balimaw nana seereya kɛ tiɲɛ min na i kɔnɔ, ne nisɔndiyara kosɛbɛ. Nisɔndiya si tɛ ne la ka tɛmɛn ka mɛn ko ne denw bɛ taama tiɲɛ na. O de kosɔn an ka kan ka o mɔgɔw minɛ, walisa an ka kɛ tiɲɛn dɛmɛɲɔgɔnw ye. Demetirisi ye mɔgɔw bɛɛ ni tiɲɛ yɛrɛ lakali koɲuman. Aw b'a dɔn ko an ka seereya ye tiɲɛ ye.» 3 Yuhana 1:1 3-4,8,12

Apokrifa

A sabanan y'a sɛbɛn ko: Musow barika ka bon, nka ka tɛmɛ fɛn bɛɛ kan, Tiɲɛ bɛ se sɔrɔli ta. 1 Esdrasi 3:12

1 Esdrasi 4:13 -41
O kɛlen, sabanan, min tun ye kuma fɔ musow kan, ani tiɲɛ kan, (o tun ye Zorobabel ye) y'a daminɛ ka kuma. Aw cɛw, masakɛba ni mɔgɔ camanba tɛ, diwɛn tɛ min ka fisa ni tɔw bɛɛ ye. Jɔn de bɛ u mara, wala matigiya bɛ u kun na?» u tɛ musow ye wa ? Musow ye masakɛ ni mɔgɔw bɛɛ bange minnu bɛ mara kɛ kɔgɔji ni dugukolo kan. U nana u dɔ la, u ye rezɛn nakɔw sɛnɛbagaw balo, diwɛn bɛ bɔ yɔrɔ min na. Olu fana bɛ finiw dila cɛw ye. Olu bɛ nɔɔrɔ lase mɔgɔw ma. ni musow tɛ, cɛw tɛ se ka kɛ. Ɔwɔ, ni cɛw ye sanu ni warijɛ wala fɛn ɲuman wɛrɛ lajɛ ɲɔgɔn fɛ, yala u tɛ muso kanu min

ka di wa? Ni u ye o fɛnw bɛɛ bila ka taa, yala u tɛ u ɲɛw wuli, hali ni u da wulilen don, u ɲɛw bɛ jɔ a la kosɛbɛ wa? Mɔgɔ bɛɛ nege tɛ a la ka tɛmɛ warijɛ walima sanu walima fɛn ɲuman si kan wa? Cɛ bɛ a fa min lamɔ, o ni a ka jamana to, ka nɔrɔ a muso la. A nɔrɔlen tɛ a ka ɲɛnamaya kɛ n'a muso ye. A hakili tɛ a fa ni a ba wala jamana la. Aw ka kan k'a dɔn fana ko musow bɛ aw kun na, yala aw tɛ baara kɛ ka baara kɛ ka fɛn bɛɛ di muso ma ka na ni o ye wa? Ɔwɔ, mɔgɔ bɛ a ka npan ta ka taa sonyali ni sonyali kɛ, ka kurun ta kɔgɔji ni bajiw kan. A ye waraba filɛ ka taa dibi la. Ni a ye sonyali kɛ, ka fɛn tiɲɛ, ka binkanni kɛ, a bɛ o lase a kanu ma. O de kosɔn cɛ bɛ a muso kanu ka tɛmɛ a fa walima a ba kan. Ɔwɔ, mɔgɔ caman bɛ yen minnu hakili banna musow kosɔn, ka kɛ jɔnw ye u kosɔn. Mɔgɔ caman fana halakira, ka fili, ka jurumu kɛ musow kosɔn. Sisan, aw ma da ne la wa? masakɛ tɛ mɔgɔba ye a ka sebaaya la wa? mara bɛɛ tɛ siran ka maga a la wa ? O bɛɛ n'a ta, yala ne y'a ye ani masakɛ ka musomuso Apame, min ye Bartacus tanulen denmuso ye, u sigilen bɛ masakɛ kinin fɛ, A ye masafugulan bɔ masakɛ kun na k'a da a yɛrɛ kun na. a ye masakɛ fana gosi n'a kininbolo ye. O bɛɛ n'a ta, masakɛ y'a da wuli k'a filɛ ni da wulilen ye, ni a ye ŋɛɲɛ kɛ a la, a fana bɛ ŋɛɲɛ kɛ, nka ni a ma diya a ye, masakɛ tun bɛ a yɛrɛ bonya, walisa a ni a cɛ ka bɛn kokura. Aw cɛw, a bɛ se ka kɛ cogo di ni musow tɛ barika sɔrɔ, k'a sɔrɔ u bɛ nin cogo la? O kɔ, masakɛ ni kuntigiw ye ɲɔgɔn filɛ. Aw cɛw, musow barika tɛ wa? dugukolo ka bon, sankolo ka bon, tile bɛ teliya a ka taama na, katuguni a bɛ sankolow lamini, ka segin ka taa a yɛrɛ yɔrɔ la tile kelen kɔnɔ. Min bɛ nin kow dilan, yala ale tɛ mɔgɔba ye wa? o de kosɔn tiɲɛ ka bon, a barika ka bon ni fɛn bɛɛ ye. Dugukolo bɛɛ bɛ kule tiɲɛ kan, sankolo bɛ duba a ye. Diwɛn ka jugu, masakɛ ka jugu, musow ka jugu, mɔgɔ denw bɛɛ ka jugu, ani u ka kɛwale juguw bɛɛ ye o ɲɔgɔn ye; Tiɲɛ si tɛ u la; U na halaki u ka tilenbaliya la fana. Tiɲɛ ta fan fɛ, a bɛ muɲu, a barika ka bon tuma bɛɛ. a bɛ ɲɛnamaya ani a bɛ se sɔrɔ badaa-badaa. A fɛ, sɔnni tɛ kɛ mɔgɔw la walima sara tɛ yen; Nka a bɛ ko tilennenw kɛ, a bɛ a yɛrɛ tanga tilenbaliya ni ko juguw bɛɛ ma. Mɔgɔw bɛɛ bɛ koɲuman kɛ i ko a ka kɛwalew. Tilenbaliya si tɛ a ka kiritigɛ la fana. Ale de ye fanga ni masaya ni sebaaya ani bonya ye, siyaw bɛɛ la. Tiɲɛ Ala ka tanu. O fɔlen, a y'a makun. Jama bɛɛ pɛrɛnna k'a fɔ ko: «Tiɲɛ ka bon, a ka bon ni fɛn bɛɛ ye.»

O bɛɛ n'a ta, taamasyɛnw natɔ, donw na na, dugukolo kan sigibagaw na minɛ ka caya, tiɲɛ sira na dogo, jamana na kɛ dannaya banbali ye. 2 Esdrasi 5:1

Dannaya ta fan fɛ, a na yiriwa, toli na se sɔrɔ, tiɲɛ min kɛra kabini tuma jan, a ma den, o na fɔ. 2 Esdrasi 6:28

Nka kiri dɔrɔn de na to, tiɲɛ na jɔ, dannaya na barika bonya. Kɔrɔsilibaliya bɛ ban, kantigiya tɛ tigɛ, tilennenya bɛ bonya, tiɲɛ bɛ falen. 2 Esdrasi 7:34 ,44

A filɛli bɛ dugukolo dunbaw ja, dimi bɛ kuluw wuli. Tiɲɛ bɛ o seereya kɛ. I kana i ka mɔgɔw ka jurumuw filɛ. Nka minnu bɛ baara kɛ i ye tiɲɛ na.» Tiɲɛ na, mɔgɔ si tɛ u bangebagaw cɛma, nka a ye kojugu kɛ. Dannabaaw cɛma, mɔgɔ si ma kojugu kɛ. 2 Esdrasi 8:23 ,26,35

Katuguni i ma kiri tigɛ dugukolo kan ni tiɲɛ ye. 2 Esdrasi 11:41

Ne Tobiti ye ne ka ɲɛnamaya donw bɛɛ taama tiɲɛ ni tilennenya siraw kan, ne ye saraka caman kɛ ne balimaw ni ne ka siya ye, minnu nana ni ne ye Ninivi, Asirikaw ka jamana kɔnɔ. Tobiti 1:3 la

Matigi, i tilennen don, i ka kɛwalew bɛɛ ni i ka siraw bɛɛ ye makari ni tiɲɛ ye, i bɛ kiri tigɛ tiɲɛ ni tilennenya la fo abada. Sisan, i ka kiriw ka ca, tiɲɛ don, i ka ne ka jurumuw ni ne bɛnbaw ta kɛ, katuguni an ma i ka ci fɔlenw mara, an ma taama tiɲɛ na i ɲɛ kɔrɔ. Tobiti 3:2 ,5

Katuguni a bɛnnen don i ka ne denmuso furu, o bɛɛ n'a ta, ne na tiɲɛ fɔ i ye. Tobiti 7:10 kɔnɔ

Siyaw bɛɛ na Matigi tanu ten, a ka mɔgɔw na sɔn Ala ma, Matigi na a ka mɔgɔw kɔrɔta. Minnu bɛ Matigi Ala kanu tiɲɛ ni tilennenya la, olu bɛɛ na ɲagali ka makari an balimaw la. Tobiti 14:7 la

O tuma la, Amɔn denkɛw bɛɛ kuntigi Akiyɔri y'a fɔ ko: «Ne makɛ ka kuma dɔ mɛn i ka jɔnkɛ da la sisan, ne na tiɲɛ fɔ i ye nin jamana in ko la, min sigilen bɛ i kɛrɛfɛ, ka sigi kuluw kan. Juditi 5:5 la

Ne bɛ na aw ka kɛlɛbolo kuntigi Oloferne ɲɛkɔrɔ ka tiɲɛ kuma fɔ. ne na sira jira a la, a bɛ taa min fɛ, ka kulu jamana bɛɛ minɛ, k'a sɔrɔ a ma bɔnɛ a ka cɛden si farikolo la, a ni a ka ɲɛnamaya la. Juditi 10:13 la

Minnu b'u jigi da a kan, olu na tiɲɛ faamu, kanuya la minnu bɛ kanuya la, olu na to a fɛ. Solomani ka hakilitigiya 3:9

O de kosɔn an filila tiɲɛ sira kan, tilennenya yeelen ma yeelen bɔ an ye, tilennenya tile ma bɔ an kan. Solomani ka hakilitigiya 5:6

Hakilitigiya, a ye min ye, ani a wulila cogo min na, ne na o fɔ aw ye, ne tɛna gundo dogo aw la, nka ne na a ɲini kabini a bangeli daminɛ na, ka a dɔnni lase kɛnɛ kan, nka ne tɛna tɛmɛ tiɲɛ kan. Solomani ka hakilitigiya 6:22

I kana i yr kɔrɔta, walisa i kana bin, ka maloya lase i ni ma, o cogo la, Ala k'i ka gundo dɔn, k'i fili jama cɛma, katuguni i ma na tiɲɛ na Matigi siran na, nka i dusukun falen bɛ nanbara la. Waajulikɛla 1:30

Aw kana kuma tiɲɛ sɔsɔ cogo si la. Nka i ka maloya i ka dɔnbaliya fili kosɔn.» I jija tiɲɛ kama fo ka se saya ma, Matigi na kɛlɛ kɛ i ye. Waajulikɛla 4:25 ,28

I kana jalaki sani i ka tiɲɛ sɛgɛsɛgɛ. Waajulikɛla 11:7

Kɔnɔw bɛna taa u bɔɲɔgɔnko la; O cogo kelen na, tiɲɛ na segin a ka wale kɛbagaw ma.» Waajulikɛla 27:9

Fɛn nɔgɔlen dɔ la, mun bɛ se ka saniya? Tiɲɛ jumɛn bɛ se ka bɔ o nkalon na? Waajulikɛla 34:4

Ka tɛmɛn o bɛɛ kan, i ka Kɔrɔtalenba deli ko a ka i ka sira ɲɛminɛ tiɲɛ na. Waajulikɛla 37:15

I sigilen bɛ yɔrɔ min na, ani sonyali ko la, ani Ala ka tiɲɛ ni a ka layidu ta fan fɛ. ka i jigi da sogo kan ni i kɔkili ye. ani ka mɔgɔw mafiɲɛya ka di ni ta; Waajulikɛla 41:19

I ye ko minnu kɛ an na, i tilennen don, i ka kɛwalew bɛɛ ye tiɲɛ ye, i ka siraw tilennen don, i ka kiritigɛlaw bɛɛ ye tiɲɛ ye. I ye fɛn minnu bɛɛ lase an ma, ani an bɛnbaw ka dugu senuma Jerusalɛm, i ye kiri sɛbɛ kɛ, katuguni i ye nin kow bɛɛ lase an ma ka kɛɲɛ ni tiɲɛ ni kiri ye an ka jurumuw kosɔn. Azariya ka delili 1:4 -5

A jɔlen tora u cɛma, a y'a fɔ ko: «Israɛl denkɛw, aw ye hakilintanw ye, fo aw ye Israɛl denmuso dɔ jalaki k'a sɔrɔ aw ma tiɲɛ dɔn wa? Suzana 1:48

O de y'a to siran ni siranba donna jama bɛɛ la, u ko: «Tiɲɛ ni tilennenya tɛ u la. Katuguni u ye layidu ni kalili min kɛ, u ye o tiɲɛ. 1 Makabew 7:18

Matigi Ala bɛ an filɛ, tiɲɛ na, a bɛ dusu saalo sɔrɔ an na, i ko Musa y'a fɔ cogo min na a ka dɔnkili la, min ye u ɲɛda seereya, ko: «A na dusu saalo a ka jɔnw fɛ.» 2 Makabew 7:6

Enɔki

Aw ka kojugu bɛɛ halaki ka bɔ dugukolo kan, ka kɛwale jugu bɛɛ ban, tilennenya ni tiɲɛ jiri ka bɔ kɛnɛ kan. tilennenya ni tiɲɛ kɛwalew na turu tiɲɛ ni nisɔndiya la badaa-badaa. Henɔki 10:16 la

O donw na, ne na dugawu marayɔrɔ minnu bɛ sankolo la, olu da wuli, walisa k'u ci dugukolo kan hadamadenw ka baara ni u ka baara kan. Tiɲɛ ni hɛrɛ na fara ɲɔgɔn kan diɲɛ donw bɛɛ la ani mɔgɔw bɔnsɔn bɛɛ la. Henɔki 11:1-2 la

O tuma la, mɛlɛkɛ senuma dɔ Uriɛl, min tun bɛ ne fɛ, a tun ye u kuntigi ye, o y'a fɔ ko: «Enɔki, mun na i bɛ ɲininkali kɛ, ani mun na i b'a fɛ tiɲɛ na? Henɔki 21:5 la

A y'a fɔ ne ye ko: Enɔki, mun na i bɛ ne ɲininka jiri kasa ko la, ani mun na i b'a fɛ ka tiɲɛ kalan? Henɔki 25:1

Sisan, ne b nin gundo dn, ko jurumutw na tilennenya kumaw ylma ka u bn cogo caman na, ka kuma juguw f, ka nkalon tigɛ, ka nanbarabaw kɛ, ka kitabuw sɛbɛn u ka kumaw ko la. Nka ni u ye ne ka kumaw bɛɛ sɛbɛn tiɲɛ na u ka kanw na, ni u ma fɛn caman Changé walima ka dɔ bɔ ne ka kumaw la, nka ne ye seereya minnu bɛɛ kɛ fɔlɔ u ko la, u bɛ olu bɛɛ sɛbɛn tiɲɛ na. O kɔ, ne bɛ gundo wɛrɛ dɔn, ko gafew bɛna di mɔgɔ tilennenw ni hakilitigiw ma walasa u ka kɛ nisɔndiya ni tilennenya ani hakilitigiya caman sababu ye. Kitabuw na di u ma, u na da u la, ka ɲagali u la, o tuma na, mɔgɔ tilennen minnu ye sira tilennenw bɛɛ kalan o la, olu bɛɛ na sara. Henɔki 104:10-13 la

Sisan, ne fa, ne bɛ yan ka i deli ani ka i deli ko i ka taa an fa Henɔki fɛ, ka tiɲɛ kalan a fɛ, bawo a sigiyɔrɔ bɛ mɛlɛkɛw cɛma. Henɔki 106:7 la

A facɛ Lamɛki siranna ka boli ka taa ne fɛ, a ma da a la ko a bɔra a la, nka a bɛ sankolo mɛlɛkɛw bɔɲɔgɔnko la. Ne nana i ma walisa i ka tiɲɛ ladɔnniya ne la.» Henɔki 106:12 la

Sisan, i ka a ladɔnniya i denkɛ Lamɛki la ko min bangera, o ye a denkɛ ye tiɲɛ na, ka a tɔgɔ da Nuhun. katuguni a na to aw bolo, ale ni a denkɛw na kisi halakili ma, halakili min na kɛ dugukolo kan jurumu ni tilenbaliya bɛɛ kosɔn, o min bɛna ban dugukolo kan a ka donw kɔnɔ. Henɔki 106:18 la

Sisan, ne denkɛ, taa a fɔ i denkɛ Lamɛki ye ko nin denkɛ min bangera, tiɲɛ na, o ye a denkɛ ye, wa ko nin tɛ nkalon ye. Henɔki 107:2

Yaser ye

Masakɛ y'a fɔ ko: «Lagbɛrikɛlaw ye min fɔ, i y'o mɛn wa?» Sisan, a fɔ ne ye tiɲɛ na, i ye cogo di; Ni i ye tiɲɛ fɔ, i na jalaki.» Tɛrɛ y'a ye ko masakɛ ka dimi juguyara kosɛbɛ, a y'a fɔ masakɛ ye ko: «Ne makɛ ni ne masakɛ, i ye tiɲɛ mɛn, hakilitigiw ye min fɔ, o ye tiɲɛ ye.» Masakɛ y'a fɔ ko: «I tun bɛ se ka nin ko kɛ cogo di, ka ne ka ci fɔlenw tiɲɛ, ka den di ne ma, i ma min bange, ka nafa don a la?» Yasɛri 12:12-13

Cɛ y'a ka ko fɔ kiritigɛla Serak ɲɛ kɔrɔ, Hedad y'a jaabi ko: «A ma kɛ ten, nka ko bɛ nin cogo la. Kiiritigɛla y'a fɔ taamakɛla ye ko: «Nin cɛ Hedadi bɛ tiɲɛ fɔ i ye, katuguni a tɔgɔ bɔra dugubaw kɔnɔ

sugo kɔrɔ ɲuman kosɔn.» Cɛ pɛrɛnna kiritigɛla ka kuma kosɔn, a ko: «Ne Matigi tɛ ten, katuguni don min na ne ye juru ni fini don fali kan, walisa k'u bila a ka so kɔnɔ. U fila bɛɛ ye sɔsɔli kɛ kiritigɛla ɲɛkɔrɔ, kelen y'a fɔ ko: «Ko kɛra ten, tɔ kelen y'a fɔ ko wɛrɛ tɛ.» Yaser 18:34-35 la

Kiiritigɛla y'a fɔ Eliezer ye ko: «Nin cɛ bɛ tiɲɛ fɔ i ye, a ka sara di a ma, katuguni o de ye an ka jamana laada ye. Eliezer ye kiritigɛla ka kuma mɛn, a ye kabakurun kɔrɔta ka kiritigɛla bugɔ, kabakurun y'a gosi a ɲɛda la, joli bɔnna kosɛbɛ ka bɔ kiritigɛla ɲɛda la, Eliezer ko: «Ni nin kɛra i ka jamana laada ye, ne tun ka kan ka min di a ma, i ka o di nin cɛ ma, katuguni o kɛra i ka latigɛ ye, i de y'a latigɛ. Yaser 19:21

Yakuba denkɛw ye Heburun masakɛ jaabi ko: «I ka ci bila nin masakɛ ninnu bɛɛ ma, ni i bɛ tiɲɛ fɔ an ye, u kelen-kelen bɛɛ ka na an ɲɛkɔrɔ, ni u nana an fɛ marifa tɛ, an na a dɔn o tuma na ko u bɛ hɛrɛ ɲini an fɛ.» O la sa, an nana aw ma ka hɛrɛ bɛnkan kɛ an ni ɲɔgɔn cɛ, ka hɛrɛ ni tiɲɛ layidu ta an fɛ sisan, walisa aw kana aw sen don an na, k'a sɔrɔ an ma aw sen don aw la. Yasɛri 40:43,46

Yusufu y'a fɔ Juda ye ko: «Tiɲɛ la i bɛ tiɲɛ fɔ, i ye i ka fɔtaw sɛgɛsɛgɛ i ka fanga ko la bi, i ka Ala min ka di i ye, o ka dɔ fara i ka ɲɛtaa kan. nka a fɔ ne ye tiɲɛ na, mun na i bɛ sɔsɔli kɛ ni ne ye cɛnin ko la ka bɔ i balimaw bɛɛ cɛma, i ko u si ma kuma kelen fɔ ne ye a ko la.» Yusufu y'a jaabi ko: «Aw bɛ tiɲɛ fɔ, nkalon tɛ aw da la, katuguni a fɔra an ye fana ko se bɛ Heburuw la, ko Matigi u ka Ala ka di u ye kosɛbɛ, o tuma na, jɔn bɛ se ka jɔ u ɲɛ kɔrɔ?» Yasɛri 54:56,61

Yusufu ye fɛn minnu ci a ma, u ye u da wuli a ɲɛ kɔrɔ, ka Yusufu cilenw bɛɛ jira a la, Yusufu ye min ci a ma, u y'o di u kelen-kelen bɛɛ ma, a y'a dɔn ko u ye tiɲɛ fɔ, a nisɔndiyara kosɛbɛ a denkɛ ko la. Yasher 54:104

Musa siranna Matigi a ka Ala ɲɛ a si bɛɛ la, Musa taamana Matigi ɲɛ kɔrɔ tiɲɛ na, a dusukun ni a ni bɛɛ, a ma kɔsegin sira tilennen kan a si bɛɛ la. a ma ban ka bɔ sira kan min bɛ taa kinin fɛ walima numan fɛ, Ibrahima ni Isaka ni Yakuba tun taamana sira min kan. Yaser 73:37

Jubile seliw

Ne na ne ka yɔrɔ senuma jɔ u cɛma, ne na sigi u fɛ, ne na kɛ u ka Ala ye, u na kɛ ne ka mɔgɔw ye tiɲɛ ni tilennenya la. Jubilew 1:16

Ni ne ye tiɲɛ fɔ u ye, u na ne faga. sabu u ni nɔrɔlen bɛ u la k'u bato ani k'u bonya. Jubilew 12:7

Wa a k'a ka layidu kura ye ni i ye. Walisa i ka kɛ a ka siya ye a ka ciyɛn ye waati bɛɛ, wa a ka kɛ Ala ye i ni i bɔnsɔn bolo tiɲɛ ni tilennenya la dugukolo kan donw bɛɛ kɔnɔ. Jubilew 22:15

Minnu bolila, olu tɛna segin ka bɔ u ka juguya la ka taa tilennenya sira kan, nka u bɛɛ na u yɛrɛ kɔrɔta nanbara ni nafolo la, walisa u kelen-kelen bɛɛ ka u mɔgɔɲɔgɔn ta bɛɛ ta, ka tɔgɔba tɔgɔ da, nka tiɲɛ tɛ, tilennenya tɛ, ka yɔrɔ senumaw nɔgɔ ni u nɔgɔli ni u nɔgɔli ye. Jubilew 23:21

A y'i Yɛlɛma k'a susu tugun k'a minɛ k'a minɛ, ka ɲagali kosɛbɛ. A tun ye a denkɛ Yakuba dencɛw ye tiɲɛ yɛrɛ la. Jubilew 31:21

A y'a fɔ a ye ko: Ne denkɛ, ne ma kɛwale jugu si ye i la ne ka waati bɛɛ la, nka kɛwale tilennenw dɔrɔn. O bɛɛ n'a ta, ne na tiɲɛ fɔ i ye, ne denkɛ: Ne na sa ɲinan, ne tɛna kisi ɲinan ne ka ɲɛnamaya

kɔnɔ; katuguni ne ye ne ka saya don ye sugo la ko ne tɛna ɲɛnamaya kɛ ka tɛmɛ san kɛmɛ ni bi duuru ni duuru kan. Jubilew 35:6

Bibulu ka gafe tununnenw

Nka ni hakili tɛna aw dalen to ne ka kumaw tiɲɛni na, ko hakilinaw bɛ kɛ tuma caman na san kɔrɔbaw kɔnɔ, wa ko minnu tun ye bangebagaw ye, olu ye u kabakoya kosɛbɛ; o de kosɔn i muso Ana na denmuso dɔ lase i ma, i na a tɔgɔ da Mariyama. A na, ka kɛɲɛ ni i ka layidu ye, ka a yɛrɛ di Matigi ma kabini a denmisɛnman, ka fa Ni Senu la kabini a ba kɔnɔ. A man kan ka fɛn nɔgɔlen dɔ dun, ka min, a kana kɛ mɔgɔ gansanw cɛma, fɔ Matigi ka Alabatosoba kɔnɔ. walasa a kana bin tɔgɔjugu fɔli walima siga si kɔrɔ ko jugu la. Mariyama bangeli kibaru duman 2:9-11

Yusufu y'a jaabi ko: «Matigi ne ka Ala ɲɛnama don, ne ma hami a la.» Nka sarakalasebaa ko: «I kana nkalon tigɛ, nka i ka tiɲɛ fɔ. i y'a furu i kelen na, i ma o sɔrɔ Israɛldenw ye, ka i majigin Ala bolo barikama kɔrɔ, walisa i bɔnsɔn ka dugawu sɔrɔ. Yusufu ma kuma. Protevangelion 11:13-15 ka gafe kɔnɔ

A y'a ka jɔnw ci Zakari ma ko: «Tiɲɛ fɔ an ye, i denkɛ bɛ min, katuguni i b'a dɔn ko i ka ɲɛnamaya bɛ ne bolo.» Protevangelion 16:12 ka gafe kɔnɔ

O kɔ, u y'a daminɛ k'a susu, k'a da u kunkolo n'u ɲɛw kan, k'a fɔ ko: Siga t'a la, nin ye tiɲɛ ye, siga t'a la, wa tiɲɛ na, a bɛ mɔgɔ kabakoya ko tasuma ma se k'a jeni, k'a jeni. 1 Yesu Krisita ka denmisɛnya kibaru duman 3:9

O kɔ, balimamuso fila bɛɛ y'a fɔ u ba ye ko: Tiɲɛ na, an balimakɛ seginna a cogo kɔrɔ la Matigi Yesu Krisita ka dɛmɛ fɛ, ani o sungurunnin ka ɲumanya fɛ, o min ye Mariyama n'a denkɛ ko fɔ an ye. 1 Yesu Krisita ka denmisɛnya kibaru duman 7:28

Matigi Yesu y'u jaabi ko: Aw kana ne jalaki kojugu la, aw tɛ se ka ne jalaki, nka an ka taa cɛnin yɛrɛ ɲininka, min bɛna tiɲɛ bɔ kɛnɛ kan. 1 Yesu Krisita ka denmisɛnya kibaru duman 19:8

O kɔ, Eleazer ni Asterius ni Antonius ni Yakuba ni Karasi ni Samuɛl, Isaka ni Finɛsi, Krispɛ ni Agripa, Ana ni Juda y'a jaabi ko: «An tɛ Yahutuw denw ye. Nikodemu ka Kibaru Duman 2:12

Pilate y'a fɔ ko: «O tuma na fɛ, i ye masakɛ ye wa?» Yesu y'a jaabi ko: «I b'a fɔ ko ne ye masakɛ ye. Ne nana o de kosɔn, walisa ne ka tiɲɛ seereya kɛ. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ tiɲɛ na, o bɛ ne kan mɛn.» Pilate y'a fɔ a ye ko: «Tiɲɛ ye mun ye?» Yesu ko: Tiɲɛ bɔra sankolo la. Pilate ko: «O de kosɔn, tiɲɛ tɛ dugukolo kan.» Yesu y'a fɔ Pilate ye ko: «I ka da a la ko tiɲɛ bɛ dugukolo kan mɔgɔw cɛma, ni kiri sebaaya b'u bolo, tiɲɛ bɛ u ɲɛminɛ, ka kiritigɛ tilennen kɛ. Nikodemu ka Kibaru Duman 3:10-14

Yahutuw y'o mɛn tuma min na, u yɛrɛyɛrɛla ka u ɲinw ɲimi Nikodɛmɛ kɔrɔ, k'a fɔ a ye ko: «I bɛ se ka a ka kalan sɔrɔ tiɲɛ na, ka i niyɔrɔ sɔrɔ Krisita fɛ wa!» Nikodemu ka Kibaru Duman 5:10

Nka, kɛlɛcɛw kuntigi y'a ye tuma min na ko Yesu pɛrɛnna o cogo la, a ye jinɛ dabila, a ye nɔɔrɔ da Ala kan k'a fɔ ko: «Tiɲɛ na, nin tun ye mɔgɔ tilennen ye.» Nikodemu ka Kibaru Duman 8:5

U y'a jaabi ko: «An bɛnbaw Matigi ɲɛnama don cogo min na, Ibrahima ka Ala, Isaka ka Ala, ani Yakuba ka Ala, ka kɛɲɛ ni an ye Yesu ka kuma mɛn cogo min na ni a ka kalandenw ye, ani an y'a ye cogo min na a wulila sankolo la, an ye tiɲɛ fɔ aw ye ten. Nikodemu ka Kibaru Duman 10:23

O kɔ, Anasi ni Kayafa ye u ta ka taa yɔrɔ wɛrɛw la, ka u sɛgɛsɛgɛ u dan na. U bɛɛ sɔnna tiɲɛ ma, k'a fɔ ko: «U ye Yesu ye.» Nikodemu ka Kibaru Duman 12:8

Nka ni fanga b'a la ten a ka hadamadenya la, ne b'a sinsin i kan tiɲɛ na, ko a ye sebaayabɛɛtigi ye a ka Ala cogoya la, wa mɔgɔ si tɛ se k'a ka sebaaya kɛlɛ. Nikodemu ka Kibaru Duman 15:6

Alabatosoba baarakɛla naani tun bɛ o gafeba min ta, ka na ni sanu ni kabakurun sɔngɔ gɛlɛnw ye, o nana tuma min na, Pilate y'a fɔ u bɛɛ ye ko: «Ne bɛ aw kali aw Faw ka Ala tɔgɔ la, ale min ye nin Alabatosoba jɔ ani a y'a fɔ ko a ka jɔ, ko aw kana tiɲɛ dogo ne la.» Nikodemu ka Kibaru Duman 22:3

Aw minnu bɛ tiɲɛ tiɲɛ, olu ka kuma fuw kana aw tɔɔrɔ, walisa u ka aw bɔ ne ka Kibaru Duman tiɲɛ na, ne ye min waajuli kɛ. Sisan, Ala ka a di, walisa ne ka mɔgɔw ladɔnniyalen ka Kibaru Duman tiɲɛ dɔnniya dafalen sɔrɔ, ka nafa sɔrɔ, ka kɛwale ɲumanw kɛ minnu bɛ taa ni kisili ye. Pol ka bataki min cilen bɛ Laodisekaw ma 1:4-5

O de kosɔn, Ala ye a Denkɛ Yesu Krisita ci, ne bɛ min waaju, ani ne bɛ mɔgɔw bilasira min na, u k'u jigi da i n'a fɔ o l mɔgɔ min tun bɛ hinɛ ten dɔrɔn diɲɛ lafililen na, walisa a kana jalaki, e gɔfɛrɛnɛrɛ, nka dannaya, Ala ɲɛsiran, diinɛ dɔnni, ani tiɲɛ kanu ka sɔrɔ a la. Paul ka kɛwalew ni Tekla 4:7

A filɛ, tiɲɛ b'i fɛ i kɔnɔna na. O yɔrɔ dogolen na, i na ne ladɔnniya hakilitigiya la.» 8:29 lajɛ

O cogo la, nin cɛba ni mɔgɔ ɲumanw ka majigilenya ni u ka alaɲɛsiran, min sɛbɛnnen bɛ Sɛbɛnniw kɔnɔ, kanminɛli sababu fɛ, o ma anw dɔrɔn kɛ mɔgɔ ɲumanw ye, nka an ɲɛfɛ mɔgɔw fana ka fisa; hali mɔgɔ minnu y'a ka kuma senumaw minɛ ni siran ni tiɲɛ ye. 9:1

Tiɲɛ don, o bɛɛ n'a ta, waati dɔɔnin kɔnɔ, a sago bɛna kɛ yɔrɔnin kelen. 11:14 la

An fa Ibrahima ye duba jumɛn sɔrɔ? Yala a ma kɛ sabu a ye tilennenya ni tiɲɛ kɛ dannaya barika la wa? 14:12 la

Ala ka nilifɛnw ye duba ni kabako ye dɛ, kanulenw. Ɲɛnamaya tɛ sa! yeelen bɛ tilennenya la! tiɲɛ ye dannaya dafalen kɔnɔ! dannaya min bɛ dannaya la! yɛrɛminɛ senumaya la! An ka kan ka wale kɛ ka kɛɲɛ n'a sago senuma ye; Aw ka tugu tiɲɛ sira la, ka tilenbaliya ni tilenbaliya bɛɛ fili an ma, ka fara namara bɛɛ kan, kɛlɛw ni kɛwale juguw ni nanbarakow ni kumakanw bɛɛ kan. Ala koniya bɛɛ, kuncɛbaya ni yɛrɛbonya; yɛrɛbonya fu ani ŋaniyaŋini; 1 Clement ka taa Kɔrɛntekaw 17:1-2,8 la

O la, a ye makariba jira an na ten. o de kosɔn, an ɲɛnamaw, sisan an tɛ saraka bɔ ala salenw ye tugun, wa u tɛ bato si sara u ye, nka an nana ni tiɲɛ Fa dɔnni ye ale fɛ. 2 Clement ka taa Kɔrɛntekaw 2:8 la

Sisan, fila ye kelen ye, ni an bɛ tiɲɛ fɔ ɲɔgɔn ye, ni filankafoya tɛ, ni kelen bɛ farikolo fila la: 2 Clement ka taa Kɔrɛntekaw 5:2

A y'o fɔ, katuguni mɔgɔ na halaki tilennenya la, ni tiɲɛ sira dɔnni bɛ a la, o bɛɛ n'a ta, a tɛna a yɛrɛ tanga dibi sira ma. Barnabasi ka batakiba 4:6

Min ye a ka kalan nilifɛn sirilen don an kɔnɔ, o b'a dɔn ko ne ma deli ka tiɲɛ dɔ kalan mɔgɔ si ye ka tɛmɛ o kan; Nka ne dalen b'a la ko aw ka kan ni o ye.» Barnabasi ka batakiba 8:14

Minnu ye mɔgɔ ɲumanw tɔɔrɔbagaw ye, olu ka taama o la. tiɲɛ koniyabagaw; nkalon kanubagaw; Olu tɛ tilennenya sara dɔn, wa u tɛ nɔrɔ fɛn ɲuman si la. Barnabasi ka batakiba 15:3

Tiɲɛ na, Onezimu yɛrɛ bɛ aw ka sigicogo ɲuman tanu kosɛbɛ Ala la, ko aw bɛɛ ka ɲɛnamaya kɛ ka kɛɲɛ ni tiɲɛ ye, ko diinɛ nkalonma si ma sigi aw cɛma. Aw tɛ mɔgɔ si lamɛn ka tɛmɛn Yesu Krisita ka kuma tiɲɛ kan aw fɛ. Ignace ka bataki min cilen bɛ Efesekaw ma 2:5

O de kosɔn, yeelen ni tiɲɛ denw bɛ kɛ cogo min na. ka boli farali ni nkalon kalansiraw ɲɛ; Nka aw ka sagagɛnna bɛ yɔrɔ min na, aw bɛ tugu o kɔ i ko sagaw.» Ignace ka bataki min cilen bɛ Filadɛlifikaw ma 1:5

Dɔw t'a dɔn, u bɛ ban o la. walima a ka fisa, u banna a fɛ, ka kɛ saya lafasabagaw ye, sanni ka kɛ tiɲɛ lafasabagaw ye. Musa ka kiraya kumaw ni Musa ka sariya ma u lasun. Kibaru Duman yɛrɛ fana tɛ fo ka na se bi ma, an kelen-kelen bɛɛ ka tɔɔrɔw fana. Ignace ka bataki min cilen bɛ Smirnekaw ma 2:8

O de kosɔn ne y'a dɔn ko tiɲɛ ka di aw ye kosɛbɛ, ne ye aw laadi nin lɛtɛrɛ surunw fɛ. Ignace ka bataki min cilen bɛ Polikarpe ma 3:5

O de kosɔn, aw ka aw cɛsirilanw siri. aw ka baara kɛ Matigi ye ni siran ni tiɲɛ ye. A ye an Matigi Yesu Krisita lakunun ka bɔ suw cɛma, ka nɔɔrɔ ni masasigilan di a ma a kinin fɛ. Polikarpe ka bataki min cilen bɛ Filipekaw ma 1:6

Katuguni ne ni ne ɲɔgɔnna mɔgɔ wɛrɛ tɛ se ka wuli ka taa Paul dubatigi ni tɔgɔbatigi ka hakilitigiya la. Ka bɔ aw la, a ye bataki sɛbɛn aw ye. Polikarpe ka bataki min cilen bɛ Filipekaw ma 2:2

Diacrew fana ka kan ka kɛ jalakibaliw ye a ɲɛ kɔrɔ, iko Ala ka baarakɛlaw Krisita la, u kana kɛ hadamadenw ta ye. Nkalontigɛlaw tɛ; kan fila tɛ; wari kanubagaw tɛ; nka a bɛ dantɛmɛ fɛn bɛɛ la. hinɛbaga, kɔlɔsilikɛla; ka taama ka kɛɲɛ ni Matigi ka tiɲɛ ye, ale min tun ye bɛɛ ka baaraden ye. Polikarpe ka bataki min cilen bɛ Filipekaw ma 2:10

O de kosɔn, aw ka jɔ o kow la, ka tugu Matigi ka misali kɔ. ka kɛ mɔgɔ sabatilenw ye ani ka fɛn caman Changé dannaya la, balimaya kanubagaw, ɲɔgɔn kanubagaw: ka kɛ jɛɲɔgɔnw ye tiɲɛ na, ka ɲumanya ni dususuma kɛ ɲɔgɔn fɛ, ka mɔgɔ si mafiɲɛya. Polikarpe ka bataki min cilen bɛ Filipekaw ma 3:10

An Matigi Yesu Krisita ka Ala ni Fa. An ka sarakalasebaa kuntigi banbali, Ala Denkɛ, Yesu Krisita, o bɛ aw sabati dannaya ni tiɲɛ ni dususuma ni dususuma bɛɛ la. Muɲuli ni muɲuli la, muɲuli ni saniya la. Polikarpe ka bataki min cilen bɛ Filipekaw ma 4:10

N y'a ɲininka ko, Muso, mun na sankanso jɔlen bɛ ji kan? A y'a jaabi ko: Ne y'a fɔ i ye ka kɔrɔ ko i ye hakilitigiya sɔrɔ kosɛbɛ ka ɲininkali kɛ ni timinandiya ye boon ko la, o de kosɔn i na tiɲɛ sɔrɔ. 1 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Yelifɛnw) 3:41

I ye kabakurun caman wɛrɛw ye minnu bilalen bɛ sankanso lamini na, nka u ma don sow kɔnɔ. minnu ka gɛlɛn, olu ye tiɲɛ dɔn, nka u ma taa a fɛ, wa u ma fara mɔgɔ senumaw kan, o de kosɔn nafa tɛ u la. 1 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Yelifɛnw) 3:64

U ye o mɔgɔw ye minnu ye kuma mɛn, ka sɔn ka batise Matigi tɔgɔ la. Nka tiɲɛ bɛ senuyaba min ɲini, u y'o jateminɛ, u y'u yɛrɛ bɔ u yɛrɛ la, ka taama u nege juguw nɔfɛ. 1 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Yelifɛnw) 3:76

A y'a fɔ ne ye fana ko: Tiɲɛ kanu. Kuma minnu bɛ bɔ i da la, olu bɛɛ ka kɛ tiɲɛ ye.» 2 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Cikanw) 3:1

A ye ne ɲininka ko: Mun na? Ne y'a jaabi, bawo setigi, ne ma deli ka kuma lakika fɔ ne ka ɲɛnamaya kɔnɔ; nka a tun bɛ balo lafili tuma bɛɛ, ka nkalon tigɛ tiɲɛ ye mɔgɔw bɛɛ ye; Mɔgɔ si ma ne sɔsɔ, nka u bɛɛ ye ne ka kuma bonya. O tuma na fɛ, ne bɛ se ka ɲɛnamaya kɛ cogo di, k'a ye ko ne ye nin kɛ ten? A y'a fɔ ne ye ko: «I bɛ miiri ko ɲuman ni tiɲɛ na.» I ko Elohim ka baarakɛla, i tun ka kan ka taama tiɲɛ la, ka i dusukun jugu ni tiɲɛ Ni fara ɲɔgɔn kan, ka Ala Ni senu ni tiɲɛtigi dusu kasi. Ne y'a jaabi ko, matigi, ne ma deli ka nin kow lamɛn ni timinandiya ye ten fɔlɔ. A y'a jaabi ko: «I b'u lamɛn sisan: I y'i janto kabini sisan, walisa i ye nkalon fɔ fɔlɔ i ka baara kosɔn, i ka sisan tiɲɛ na, i ka bonya sɔrɔ. O kow bɛ se ka bonya, ni i na tiɲɛ fɔ waati nataw la. O kɛli fɛ, i bɛ se ka ɲɛnamaya sɔrɔ.» 2 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Cikanw) 3:6-9

Aw kana aw yɛrɛ tanga kɛwale ɲuman si ma, nka aw ka o kɛ. A ko, o baara ɲumanw nafa ye min ye, i ka kan ka minnu kɛ, walisa i ka kisi. Fɔlɔ ye dannaya ye; Matigi siranya; kànuya; bɛnkansɛbɛn; kelenya; tìɲɛ; muɲuli; saniyali. 2 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Cikanw) 8:8

Matigi, ne ko, ne ye nalomanba ye, ne tɛ nin kow faamu. Ne tɛ se ka faamuya cogo min na a bɛ se ka tɔɔrɔ, ka sɔrɔ ka kisi. Aw ye lamɛnni kɛ, a ko, ka faamuyali sɔrɔ. Minnu ma tiɲɛ ɲini abada, wa u ma ɲininkali kɛ Ala ka bonya ko la, nka u dalen bɛ dɔrɔn, olu sen bɛ kafiriw ka kow la. 2 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Cikanw) 10:3

O de kosɔn, mɔgɔ o mɔgɔ barika ka bon Matigi ka dannaya la, ka tiɲɛ don. Nka minnu bɛ sigasiga, minnu bɛ nimisa tuma caman na i ko siya wɛrɛw, olu bɛ u lajɛ ka jurumuba don u yɛrɛ la, ka boli boliw baara. O cogo la, a' ye u ɲininka tuma o tuma. boliw bato; U ye hakilintanw ye, tiɲɛ tɛ u la. 2 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Cikanw) 10:7-8

Nka minnu bɛ Matigi ɲɛsiran, ka tiɲɛ ɲini Elohim ko la, k'u miirili bɛɛ kɛ Matigi la. Fɛn o fɛn fɔra u ye, aw ka o faamu, ka o faamu o yɔrɔnin bɛɛ, katuguni Matigi siranya bɛ u la. 2 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Cikanw) 10:13

Ne ko: «Matigi, ne b'a fɛ ka baara kɛ cogo min na o nege ɲuman na wa?» A ko: I ka lamɛnni kɛ, i ka siran Ala ɲɛ ka i jigi da a kan, ka tiɲɛ ni tilennenya kanu, ka ko ɲuman kɛ. 2 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Cikanw) 12:10

Mɛlɛkɛ y'a fɔ ne ye ko: «I bɛ nin sagagɛnnaw ye wa?» Ne y'a jaabi ko, setigi, n b'a ye. A y'a fɔ ne ye ko: Nin ye nisɔndiya ni nisɔndiya ciden ye. O de kosɔn a bɛ Ala ka baarakɛlaw hakili tiɲɛ, ka u labɔ tiɲɛ na, ka u nisɔndiya ni diyanyeko caman ye, u bɛ halaki. 3 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Similitudes) 6:10

O de y'a to o mɔgɔw binna ka bɔ tiɲɛ dɔrɔn de la, o cogo la hali bi jigiya dabɔra u ye nimisali la. K'a masɔrɔ o binkanni sugu jigiya dɔ tora hali bi kuraya la. Nka minnu salen don, olu tɛ yen fo abada. 3 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Similitudes) 6:15

Minnu ye tila fila di u ka berew la ka ja, ka tɔ kelen di u ma. olu ye kantigiw ye tiɲɛ na, nka u ye nafolotigiw ye ani minnu falen bɛ fɛn ɲumanw na. o de kosɔn, u y'a fɛ ka tɔgɔba sɔrɔ siya wɛrɛw cɛma minnu bɛ kɛnɛma, wa o cogo la, u binna kuncɛbayaba la, ka ko kɔrɔbaw laɲini daminɛ, ka tiɲɛ bila. 3 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Similitudes) 8:70

Fɔlɔ bɛ Weele ko Dannaya; Continence filanan min bɛ wele ko Continence; sabanan, Setigiya; naaninan ye Muɲuli ye; tɔw minnu jɔlen bɛ ninnu jukɔrɔ olu ye, Nɔgɔya, Jalakibaliya, Saniya, Nisɔndiya, Tiɲɛ, Faamuyali, Bɛnkan, Kanuya. 3 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Similitudes) 9:142

Katuguni u ka kulu ye jiri ye cogo min na, den tɛ a la cogo min na. o cogo kelen na fana, o cɛ suguw tɔgɔ bɛ krecɛnw na tiɲɛ na, nka dannaya lankolon don u la; Tiɲɛ den si fana tɛ u la. 3 Hermas ka sagagɛnnaw ka gafe (Similitudes) 9:182

Wa u dɔw ye karamɔgɔw ye, u ye waajuli kɛ ani ka mɔgɔw kalan ni kɔnɔnajɛya ye, wa u ma sɔn hali dɔɔnin nege jugu si ma, nka u taamana tuma bɛɛ tilennenya ni tiɲɛ na. 3 Hermas ka sagagɛnnaw ka kitabu (Similitudes) 9:216

Aw ye o kabakurun bulama ni kabakurun jɛmanw fana lamɛn sisan. Nka o de y'a to u bɛ lamini, katuguni u ka nafolo ye u dibi dɔɔnin ka bɔ tiɲɛ na, ka u ɲɛw datugu: O bɛɛ n'a ta, u ma bɔ Matigi la abada, kuma jugu si ma bɔ u da la. Nka tilennenya ni jogoɲumanya ni tiɲɛ bɛɛ. Matigi y'u hakili ye tuma min na, walisa u ka tiɲɛ masiri. a ye ci bila ko u ka to koɲuman na, ani ko u ka nafolo ka dɔgɔya: Sabu a t'a fɛ u ka bɔsi u la pewu, walasa u ka se ka ko ɲuman dɔ kɛ ni min tora, ka ɲɛnamaya kɛ Ala ye sabu u fana ye sugu ɲuman ye. 3 Hermas ka sagagɛnnaw ka gafe (Similitudes) 9:255-258

Ne y'a fɔ ni kanba ye ko: «Ne ye jurumu kɛ, Matigi, ne sigilen bɛ ka kiri tigɛ i kan, i min bɛ bɛɛ hakɛ bɔ tiɲɛ na.» Pilate ka bataki ci Hɛrɔde ma

Yesu Krisita, ne ye min ladɔnniya i la kosɛbɛ ne ka laban na, ɲangili jugu dɔ kɛra a laban na jama sago fɛ, hali ni ne tun t'a fɛ ani ne tun bɛ siran. Tiɲɛ ɲuman na, san si ma deli ka cɛ ɲuman ni cɛ gɛlɛn in sɔrɔ walima a tɛna kɛ o cogo la. Nka jama ye cɛsiri kabakoma kɛ, u ka sariya karamɔgɔw, kuntigiw ani maakɔrɔw bɛɛ sɔnna ka nin tiɲɛ ciden in gengen jiri la, u yɛrɛ ka kiraw, i n'a fɔ Sibil minnu bɛ an fɛ, ka ladilikan di o kɔfɛ ani a dulonna tuma min na, taamasiyɛn minnu ka bon ni hadamaden ta ye, olu bɔra kɛnɛ kan, ani filozofiw ka kiritigɛ la, u ye diɲɛ bɛɛ bagabaga ni tiɲɛni ye. Ponsi Pilate ka taa Tibɛrɛ Sesar fɛ

Sesar y'o fɔ tuma min na, a yɛrɛ ye Krisita tɔgɔ da, ala jama bɛɛ binna ɲɔgɔn fɛ, ka kɛ i n'a fɔ buguri, Sesar sigilen bɛ yɔrɔ min na ni senate ye. Jama minnu tun jɔlen bɛ Sesar kɛrɛfɛ, olu bɛɛ yɛrɛyɛrɛla o kuma fɔli ni u ka ala bintɔ kosɔn, siranba y'u bɛɛ minɛ, u kelen-kelen bɛɛ taara u ka so, u kabakoyara ko min kɛra. Sesar y'a fɔ Pilate ye, walisa a ka tiɲɛ dɔn Yesu ko la. O dugujɛ, Sesar sigilen tun bɛ duguba kɔnɔ ni senate bɛɛ ye tuma min na, a y'a dabɔ a la ko a bɛna Pilate ɲininka tugun. Sesar ko: «Tiɲɛ fɔ, Ala ɲɛsiranbaliba, katuguni i ye Alaɲɛsiranbaliya wale min kɛ Yesu kama, hali yan, i ka kɛwale juguw kɛli jirala, k'a masɔrɔ alaɲɛsiranbaliw halakira.» Pilate ka kiritigɛ ani a jalaki

Edɛn kitabu minnu ɲinɛna u kɔ

Ala y'a fɔ Hawa ye ko kura ko: A ye layidu min ta i ye nakɔ kɔnɔ, o ye mun ye, k'a fɔ ko: I na jiriden dun waati min na, i ɲɛ na yɛlɛ, i na kɛ i ko ala, ka ko ɲuman ni ko jugu dɔn. Nka a filɛ! a ye aw farikolow jeni tasuma na , ka tasuma duman di aw ma , nakɔ duman kosɔn . A ye tasuma jeni ni a juguya ni a ka sebaaya ye aw kan. A ye koɲuman min bɔ i la, i ɲɛw y'o ye, tiɲɛ yɛrɛ la, a ye i ɲɛw yɛlɛ; Aw tun bɛ ne fɛ nakɔ min kɔnɔ, aw ye o nakɔ ye, kojugu min nana aw kan ka bɔ Sitanɛ fɛ, aw ye o fana ye. Nka Ala ta fan fɛ, a tɛ se k'o di aw ma, a kana a ka kuma dafa aw ye. Ayi, a dusu tiɲɛna i ni i bɔnsɔn na, minnu bɛna na i kɔfɛ. Ala y'a ka Kuma bɔ u la. 1 Hadama ni Hawa ka kitabu 46:6-8

U banna ne ka ci fɔlenw ni ne ka jɔrɔnanko la, kisɛ nafamaw wulila, u ma siran Ala ɲɛ, wa u tun t'a fɛ ka u biri ne ɲɛ kɔrɔ, nka u y'a daminɛ ka u biri ala fuw ɲɛ, ka ban ne ka kelenya la, ka dugukolo bɛɛ doni ni tiɲɛntanw ye, ni jurumuw ye, ni lecheries haramulenw ye n'o ye kelen ye, ani juguya nɔgɔlen wɛrɛw suguya bɛɛ la, minnu lakali ye ko haramulen ye. Henɔki ka gundo 34:1 kɔnɔ

Walima ni mɔgɔ dɔ y'a yɛrɛ jira mɔgɔ ɲuman ye kan namara fɛ, nka kojugu bɛ a dusukun na, o tuma na, tɔ kelen tɛna a dusukun ka nanbara faamu, ka a yɛrɛ jalaki, k'a masɔrɔ a ka tilenbaliya tun jɛlen don bɛɛ ye wa? Henɔki ka gundo 46:3

Matigi ko: Kalili si tɛ ne la, tilenbaliya fana tɛ ne la, tiɲɛ fɔ. Ni tiɲɛ tɛ mɔgɔw la, u ka kali ni nin kumaw ye ko 'ɔwɔ, ɔwɔ,' walima 'ayi, ayi! Henɔki ka gundo 49:2-3

Cɛ kuncɛba ni mɔgɔba bɛɛ bɛ Matigi kɔniya, ani nkalon kuma bɛɛ, tiɲɛbaliya fini donna u la; a na tigɛ ni saya npan ye, ka fili tasuma la, ka jeni fo abada. Henɔki ka gundo 63:4 kɔnɔ

Aw ka taama muɲuli la, ni dususuma ye, ni tilennenya ye, ni dimi ye, ni dusukasi ye, ni dannaya ni tiɲɛ ye, ni aw jigi da layiduw kan, banaw la, tɔɔrɔ la, joginda la, kɔrɔbɔli la, farilankolon na, dɛsɛ la, ka ɲɔgɔn kanu, fo aw ka bɔ nin banaw waati la, ko aw ka kɛ waati banbali ciyɛntalaw ye. Henɔki ka gundo 66:7

Matigi ka makari b'a kanu tiɲɛ na, Matigi bɛ a hakili to a ka jɔnw na makari la. Minnu b'a kanu tiɲɛ na, Matigi ye kantigi ye. Elohim, jɔn barika ka bon ni barika da i ye tiɲɛ na? Aw ye ne nɛnkun ni ne dawolo lakana ni tiɲɛ kumaw ye; Dimi ni dimi min tɛ hakili sɔrɔ, o ye ne yɔrɔ jan. Layidu denw minnu tun bɛ siya ɲagaminenw cɛma, olu tɛmɛna u kan kojugu la. Mɔgɔ si tun tɛ u cɛma min tun bɛ makari ni tiɲɛ baara kɛ Jerusalɛm cɛma. Sugandili dɔw bɔra Solomani ka Zaburuw kɔnɔ

Matigi bɛ ne kun na i ko masafugulan, ne tɛna kɛ a kɔ. U ye tiɲɛ masafugulan siri ne ye, o ye i bolow falen ne kɔnɔ. Solomani ka dɔnkiliw 1:1-2

Aw ka tiɲɛ kuma lamɛn, ka Kɔrɔtalenba dɔnniya sɔrɔ. Aw minnu bɛ ne dɔn tiɲɛ na, aw ka ne ka dɔnniya faamu. Solomani ka odes 8:9,13

Masafugulan banbali banbali ye Tiɲɛ ye. Minnu y'a da u kun na, olu ye dubadenw ye: Kabakurun sɔngɔ ka bon kosɛbɛ. kɛlɛw kɛra masafugulan kosɔn. Solomani ka dɔnkiliw 9:8-9

A ka da yele ne la, o kɛra ne ka kisili ye; ne bolila a ka sira kan a ka hɛrɛ la, hali tiɲɛ sira fɛ: Kabini a daminɛ na fo ka se a laban ma, ne ye a ka dɔnniya sɔrɔ: Ne sabatira tiɲɛ farakurun kan, a ye ne sigi yɔrɔ min na: Solomani ka Odes 11:3-5

A ye ne fa ni tiɲɛ kumaw ye. walisa ne ka o kuma kelen fɔ. Tiɲɛ bɛ woyo cogo min na ka bɔ ne da la, ani ne dawolo bɛ a den jira cogo min na. Solomani ka dɔnkiliw 12:1-2

K'a masɔrɔ Kuma sigiyɔrɔ ye hadamaden ye. Minnu ye fɛn bɛɛ faamu o sababu fɛ, ka Matigi dɔn a ka tiɲɛ la, olu ye dubadenw ye. Aleluya. Solomani ka dɔnkiliw 12:11-12

I ka tiɲɛ Zaburuw kalan ne ye, walisa ne ka den i la: I Ni Senu ka dɔnkili da ne ye, walisa ne ka i tanu ni a fɔlisenw bɛɛ ye, Matigi. Solomani ka dɔnkiliw 14:7-8

Ne ye ɲɛw sɔrɔ ale de la ani ne ye a ka don senuma ye: Tulo kɛra ne ta ye ani ne ye a ka tiɲɛ mɛn. Solomani ka dɔnkiliw 15:3-4

Wa, tiɲɛ miirili ye ne bila ka taa ɲɛ. Ne taamana a nɔfɛ, ne ma yaala-yaala: Minnu ye ne ye, olu bɛɛ kabakoyara, u ye ne jate i ko dunan: Wa min ye ne dɔn ka ne lamɔ, o ye Kɔrɔtalenba ye a ka dafalenya bɛɛ la. Wa a ye nɔɔrɔ da ne kan a ka ɲumanya fɛ, ka ne ka miiriliw kɔrɔta ka se a ka tiɲɛ sanfɛla ma. Solomani ka dɔnkiliw 17:5-7

Dibi kana se sɔrɔ yeelenbɔla kan; Tiɲɛ fana kana boli ka bɔ nkalon na. Solomani ka dɔnkiliw 18:6

U ye tiɲɛ fɔ ka bɔ hakili la, Kɔrɔtalenba ye min fiyɛ u kɔnɔ. Tanuli ni cɛɲiba ka kɛ a tɔgɔ Aleluya ye. Solomani ka dɔnkiliw 18:19

I na sɔrɔ a ka nɛɛma ni a ka nɛɛma la; I na yiriwa tiɲɛ na a ka senuya tanuli la. Tanu ni bonya ka kɛ a tɔgɔ ye. Aleluya. Solomani ka dɔnkiliw 20:9

A kunkolo tun bɛ ye a kun na, tiɲɛ Denkɛ yɛrɛ jirala ka bɔ Fa Kɔrɔtalenba la, a ye fɛn bɛɛ ciyɛn ta ka a ta. Mɔgɔ caman ka miirili kɛra fu ye. Solomani ka dɔnkiliw 23:16-17

Tiɲɛ tɛ minnu fɛ, Matigi ye olu bɛɛ ka miiriliw tiɲɛ. Katuguni minnu tun bɛ u dusukunw kɔrɔta, hakilitigiya dɛsɛra olu la, o de kosɔn u banna u la, katuguni tiɲɛ tun tɛ u fɛ. Solomani ka dɔnkiliw 24:8-9

Ne kɛra sebaaya ye tiɲɛ la, ka kɛ mɔgɔ senuma ye i ka tilennenya barika la. Ne juguw bɛɛ siranna ne ɲɛ. Ne kɛra mɔgɔ ye min bɛ tanu Matigi tɔgɔ la, ka jo sɔrɔ a ka dususuma fɛ, wa a ka lafiɲɛ bɛ to badaa-badaa. Aleluya. Solomani ka dɔnkiliw 25:10-11

Dingɛ dunbaw wulila Matigi ɲɛ kɔrɔ, dibi halakira a yecogo fɛ: Fili filila ka halaki a bolo, hakilintanya ma sira sɔrɔ ka taama a kɔnɔ, a jiginna Matigi ka tiɲɛ fɛ. Solomani ka dɔnkiliw 31:1-2

Nisɔndiya bɛ dubadenw bolo ka bɔ u dusukunw na, yeelen bɛ bɔ u kɔnɔ: Kuma bɛ bɔ Tiɲɛ la, min tun bɛ a yɛrɛ la, katuguni Kɔrɔtalenba ka sebaaya senuma barika bɛ a la, wa a tɛ jɔrɔ fo abada. Aleluya. Solomani ka dɔnkiliw 32:1-2

Aw ka hakilitigiw kɛ tiɲɛ siraw la, walisa aw kana halaki, walisa aw kana halaki. Ne bɛ Elohim ka nɛɛma fɔ aw cɛma, aw na kunmabɔ ka duba sɔrɔ ne ka barika la. Solomani ka dɔnkiliw 33:8-9

Ne wulila ka taa tiɲɛ yeelen na i n'a fɔ ne donna wotoro kɔnɔ: Tiɲɛ ye ne minɛ ka ne ɲɛminɛ, ka ne ta ka dingɛw ni kɔw tigɛ; ani ka bɔ faraw ni jikuruw la, a ye ne tanga: Wa a kɛra ne bolo Kisili dogoyɔrɔ ye: ka ne bila ɲɛnamaya sabali bolow kan: Wa a taara ni ne ye ka ne lafiɲɛ, ka ne to ne ka yaala, bawo o tun ye Tiɲɛ ye Ne ma boli foyi la, sabu ne taamana ni a ye; Wa ne ma fili foyi la sabu ne ye Tiɲɛ kan minɛ. Sabu Fili bɛ boli ka bɔ a la, a tɛ a kunbɛn: nka Tiɲɛ bɛ taa sira ɲuman kan, wa ne tun tɛ fɛn o fɛn dɔn, a y'a jira ne la, fili baga bɛɛ, ani saya tɔɔrɔ minnu bɛ u hakili la ko u ye dumuni duman ye: Ne ye halakili tiɲɛbaga ye, tuma min na kɔɲɔmuso min tiɲɛna, o masirilen don: ani kɔɲɔcɛ min bɛ tiɲɛ ka tiɲɛ Wa ne ye Tiɲɛ ɲininka ko 'Nin ye jɔnw ye?'; ani a ko ne ma ko: 'Nin ye nanbarakɛla ni fili ye: Wa u bɛ ɲɔgɔn fɛ kanulen ni a ka kɔɲɔmuso la: wa u bɛ mɔgɔ fili ka diɲɛ bɛɛ tiɲɛ: Wa u bɛ mɔgɔ caman wele seli la, ka u ka dɔlɔmin diwɛn min, k'u ka hakilitigiya ni u ka dɔnniya bɔ u la, o cogo la, u b'u kɛ ni hakili tɛ; Wa o kɔ, u b'u To yen; o kɔfɛ, ninnu bɛ yaala-yaala i n'a fɔ diɲɛnatigɛla minnu bɛ tiɲɛni kɛ : k'a ye ko-u dusukun tɛ u la, u t'a ɲini fana ! Ne kɛra hakilitigi ye walisa ne kana bin nanbarakɛla bolo. ani ne ye foli lase ne yr ma sabu Tiɲɛ taara ni ne ye, Ne sabatira ka ɲɛnamaya ani ne kunmabɔra, ne jusigilanw sigira Matigi bolo: katuguni a ye ne sabati. Solomani ka dɔnkiliw 38:1-17

Matigi denw bɛɛ na a tanu, ka a ka dannaya tiɲɛ lajɛ. Tiɲɛ Fa hakili jigira ne la: Min ye ne minɛ kabini fɔlɔfɔlɔ, walisa a ka niw kisi fo abada a tɔgɔ tiɲɛ fɛ, dɔnkili kura bɛ bɔ a kanubagaw fɛ. Aleluya. Solomani ka odes 41:1,9,17

A kɛlen ka o tiɲɛw baara ka ɲɛ ani k'u fɔ ka jɛya, a y'a jira ko hali ni cɛ ka kan ka miiri kojugu kɛli la, k'a sɔrɔ a ma foyi fɔ ko a bɛna o kɛ tiɲɛ na, a tɛna bɔ a dɔnni na, bawo a y'a jira k'a jɛya ko Ala ka sebaaya bɛ sariya bɛɛ lajɛlen na. Aristeas ka bataki 6:8

Sabu an ka sariyaw ma labɛn k'a sɔrɔ u ma kɛ cogo si la walima ka kɛɲɛ ni miirili gansan fɔlɔ ye min nana hakili la, nka ni tiɲɛ ni hakili ɲuman jirali ye. Aristeas ka bataki 6:51

Masakɛ y'a tanu, ka tila ka dɔ wɛrɛ ɲininka a bɛ se ka tiɲɛ mara cogo min na? Ɲininkali jaabi la a ko: Ni a y'a dɔn ko nkalon bɛ maloyaba lase mɔgɔw bɛɛ ma, kɛrɛnkɛrɛnnenya la masakɛw ma. Sabu ikomi fanga b'u bolo k'u sago kɛ, mun na u ka kan ka nkalon tigɛ? Ka fara o kan, i ka kan ka i hakili to tuma bɛɛ, Masakɛ, ko Ala ye tiɲɛ kanubaga ye. Aristeas ka bataki 8:6-7

Masakɛ ko nin cɛ in fana ye jaabi ɲuman di, ka tannan ɲininka ko: Hakilitigiya den ye mun ye? A y'a jaabi ko: «Mɔgɔ ka a dɔn a yɛrɛ la ko a ma kojugu si kɛ, wa a ka a ka ɲɛnamaya kɛ tiɲɛ na.» Ikomi ninnu de la, Masakɛ barikama, ni nisɔndiyaba ni ni sabatili ni dannaya barikama bɛ sɔrɔ Ala la ni i ye i ka masaya mara Ala ɲɛsiran na. Aristeas ka bataki 9:42-43

Wa i n'a fɔ Yahutuw bɛɛ ka laadalakow, u y'u tɛgɛ ko kɔgɔji la ka Ala deli, o kɔfɛ, u y'u yɛrɛ di ka tɛmɛsira kɛrɛnkɛrɛnnen kalan ani k'a baara, u tun bɛ baara kɛ ni min ye, ani ne ye ɲininkali kɛ u la ko: Mun na u y'u tɛgɛ ko sani u ka delili kɛ? Wa u y'a ɲɛfɔ ko o ye taamasyɛn ye k'u ma kojugu si kɛ (k'a masɔrɔ baara sugu bɛɛ bɛ kɛ bolow de fɛ) bawo u ka cogo ɲuman ni senuma na, u bɛ fɛn bɛɛ jate tilennenya ni tiɲɛ taamasyɛn ye. Aristeas ka bataki 11:17-18

Wa a jirala a la sugo la, ko ka bɔ ɲininikɛla fu la, a tun b'a fɛ ka tiɲɛ senumaw lase mɔgɔ gansanw ma, wa ko n'a y'a dabila a bɛna a ka kɛnɛya sɔrɔ. Aristeas ka bataki 11:32

Nka kiritigɛ walima yɛrɛminɛ de bɛ u bɛɛ fanga kɔrɔ, bawo o sababu fɛ, tiɲɛ na, Hakili b'a ka fanga jira negew kan. 4 Makabew 1:17

Nka a bɛna kɛ nalomanyaba ye hali bi, ne hakili la, i fan fɛ ni ni tiɲɛ ko la, i bɛna taa ɲɛ ka hali ne sɔsɔ i yɛrɛ ka ɲangili la. 4 Makabew 2:40

Nka cɛba ni mɔgɔba, Eleazar tiɲɛ yɛrɛ la, o tun tɛ lamaga a hakili la ka tɛmɛn ni a tun bɛ ka tɔɔrɔ sugo la; ɔwɔ, cɛkɔrɔba min y'a ɲɛw kɔrɔta sankolo la, o y'a to a farisogo ka tigɛtigɛ bugɔli fɛ fo ka se a ko joli la ani a kɛrɛw ka kɛ joginda ye ani hali n'a Bìnna duguma k'a sababu Kɛ a farikolo ma Se ka dimi Dɛmɛ tugun a y'a ka Hakili To a jɔlen na halibi ani a tɛ Se ka Lajɔ. 4 Makabew 3:4

Tiɲɛ na, a ni Hakili tɛ kelen ye, yala an tun b'a fɛ, an kɛlen kɔ ka ɲɛnamaya kɛ tiɲɛ na fo ka se kɔrɔya ma, ani ka ɲɛnamaya in tɔgɔ kɔlɔsi cogo la min bɛ bɛn sariya ma, sisan ka fɛn caman Changer ani ka kɛ an yɛrɛw ka misali ye Alaɲɛsiranbaliya denmisɛnw bolo, fo ka se a dan na, an ka dusu don u kɔnɔ u ka sogo nɔgɔlen dun. 4 Makabew 3:11

Nisɔndiya minnu bɛ sɔrɔ jogoɲumanya fɛ, olu bɛ ne dɛmɛ dimi kɔrɔ, k'a sɔrɔ i bɛ tɔɔrɔ la k'a sɔrɔ i bɛ i yɛrɛ bonya i ka Ala-ka-marako la. i tɛna bɔ ala ka diminya jalakiw la fana, e, jatigɛwalekɛla haramulenba. 4 Makabew 5:26

Faraon ye o kuma mɛn tuma min na, a hakili ɲagamina kosɛbɛ, a dimina kosɛbɛ, a y'a fɔ a ye ko: 'E cɛ! tiɲɛ fɔ ne ye, i ye mɔgɔ min ye tiɲɛ na, a to ne k'a dɔn.' A ye tiɲɛ fɔ a ye. 'Ne ye Haiqâr ye sɛbɛnnikɛla ye, masakɛ Senacherib ka Privy Councilors bɛɛ la belebeleba, ani ne ye a ka vizier ye ani a ka masaya Goferɛnaman, ani a ka Chancelier.' A y'a fɔ a ye ko: 'I ye tiɲɛ fɔ nin kuma la.' Nka an ye Haiqâr ko mɛn, ko masakɛ Sankerib y'a faga, o bɛɛ n'a ta, a bɛ iko i ɲɛnama don ani i kɛnɛyara.' Ahikar ka maana 5:53-55

O cogo la, kamalennin kelen-kelen bɛɛ bɛ halaki, ka a hakili dibi tiɲɛ na, ka Ala ka sariya faamu, ka a bɛnbaw ka laadilikanw labato, i ko a kɛra ne fana kan ne denmisɛnman. Sisan, ne denw, tiɲɛ kanu, o na aw tanga. Rubɛn ka layidu 1:32-33

Ne bɛ aw kali sankolola Ala tɔgɔ la ko aw kelen-kelen bɛɛ ka tiɲɛ kɛ u mɔgɔɲɔgɔn ye, ka kanuya jira aw kelen-kelen bɛɛ la u balima ko la. Layidu min bɛ Rubɛn 2:27 kɔnɔ

Ne ye cɛ wolonwula ye fini jɛmanw na, u b'a fɔ ne ye ko: Wuli ka sarakalasebaaya fini don, ka tilennenya masafugulan don, ka faamuyali fini don, ka tiɲɛ fini don, ani ka dannaya kɔfɛla don, ka kunsigi don, ka kiraya efod don. Layidu min bɛ Levi 3:14 kɔnɔ

Katuguni a na Matigi ka bonya di a denw ma tiɲɛ na fo abada. Layidu min bɛ Levi 5:23 la

Sisan, ne denw, ne b'a fɔ aw ye ko aw kana dɔlɔ min diwɛn na. Sabu diwɛn bɛ mɔgɔ hakili bɔ tiɲɛ na, ka nege nege bila mɔgɔ la, ka ɲɛw bila fili la. Juda ka layidu 3:10

O de kosɔn, ne denw, aw k'a dɔn ko ni fila bɛ hadamaden makɔnɔ, tiɲɛ ni ni nanbara hakili. Hakili faamuyali hakili bɛ o cɛma, a b'a fɛ ka taa yɔrɔ o yɔrɔ. Tiɲɛ kɛwalew ni nanbara kɛwalew sɛbɛnnen bɛ mɔgɔw dusukunw kan, Matigi bɛ u kelen-kelen bɛɛ dɔn. Wa waati si tɛ yen, hadamadenw ka kɛwalew bɛ se ka dogo min na; Katuguni u sɛbɛnna Matigi ɲɛ kɔrɔ dusukun yɛrɛ de kan.» Tiɲɛ ni bɛ fɛn bɛɛ seereya, ka bɛɛ jalaki. jurumut b jeni a yr dusukun de f, a t se ka a ɲɛda kɔrɔta kiritigɛla ɲɛ. Juda ka layidu 3:46-50

Aw na kɛ a denw ye tiɲɛ na, aw na taama a ka ci fɔlenw la fɔlɔ ka taa laban na. Juda ka layidu 4:25

Ne ye Ala ɲɛsiran baara kɛ, ne ka donw bɛɛ la ne ye tiɲɛ mara. Layidu min bɛ Isakar 2:13 la

Ne y'a jira ne dusukun na, ani ne ka ɲɛnamaya bɛɛ kɔnɔ, ko tiɲɛ min bɛ kɛ ni tilennenya ye, o ka ɲi, o ka di Ala ye, ani ko nkalon ni dimi ye kojugu ye, bawo u bɛ mɔgɔ kalan kojugu bɛɛ la. Layidu min bɛ Dan 1:3 kɔnɔ

Sisan, ne denw, a filɛ ne bɛ ka sa, ne bɛ tiɲɛ fɔ aw ye ko ni aw ma aw yɛrɛ tanga nkalon ni dimi ni ma, ka tiɲɛ ni muɲuli kanu, aw na halaki. Katuguni dimi ye fiyentɔya ye, a tɛ sɔn ka mɔgɔ si ɲɛda ye ni tiɲɛ ye. Layidu min bɛ Dan 1:10-11 kɔnɔ

Aw kelen-kelen bɛɛ ka tiɲɛ fɔ u sigiɲɔgɔn ye. O cogo la, aw tɛna bin diminya ni ɲagami kɔnɔ. Nka aw na kɛ hɛrɛ la, hɛrɛ Ala bɛ aw fɛ, kɛlɛ si tɛna se sɔrɔ aw kan.» Layidu min bɛ Dan 2:2 kɔnɔ

Jerusalɛm tɛna tiɲɛ tun, Israɛl tɛna minɛ jɔnya la tun. sabu Matigi na kɛ a cɛma, ka ɲɛnamaya kɛ mɔgɔw cɛma, ani Israɛl ka senuma na masaya kɛ a kan ni majigilenya ni faantanya ye. Min dara a la, o na masaya kɛ mɔgɔw cɛma tiɲɛ na. Layidu min bɛ Dan 2:13 kɔnɔ

O de kosɔn, ne denw, aw ka aw yɛrɛ tanga wale jugu bɛɛ ma, ka diminya ni nkalon bɛɛ fili, ka tiɲɛ ni muɲuli kanu. Layidu min bɛ Dan 2:21 kɔnɔ

Sisan, ne denw, aw ka tinye kumaw lamɛn ka tilennenya kɛ, ani Kɔrɔtalenba ka sariya bɛɛ, aw kana fili koniya ni barika la, katuguni o ye kojugu ye hadamadenw ka kɛwalew bɛɛ la. Mɔgɔ koniyabaga bɛ fɛn o fɛn kɛ, o bɛ a koniya. Hali ni mɔgɔ bɛ siran Matigi ɲɛ, ka tilennenya diyabɔ, a t'a kanu. A bɛ tiɲɛ mafiɲɛya, a bɛ ɲɛtaakɛla keleya, a bɛ kuma juguw bisimila, a bɛ kuncɛbaya kanu, katuguni koniya bɛ a ni fiyen. iko ne fana ye Yusufu filɛ o tuma na. Layidu min bɛ Gad 1:15-17 kɔnɔ

O la sa, koniya ye juguya ye, bawo a bɛ jɛ tuma bɛɛ ni nkalon ye, ka kuma tiɲɛ sɔsɔli la; a bɛ fɛn fitininw kɛ fɛnbaw ye, ka yeelen kɛ dibi ye, ka duman duman wele, ka tɔgɔjugu fɔ, ka dimi lawuli, ka kɛlɛ ni fariyakow ni namara bɛɛ lawuli. o bɛ dusukun fa kojuguw ni jinɛw ka baga la. Layidu min bɛ Gad 1:25 la

A man kan fana k'a fɔ ko tiɲɛ ye nkalon ye, wa ko tilenbaliya fana don; Tiɲɛ bɛɛ bɛ yeelen kɔrɔ i ko fɛn bɛɛ bɛ Elohim kɔrɔ cogo min na. O de kosɔn, ne ye nin kow bɛɛ sɛgɛsɛgɛ ne ka ɲɛnamaya kɔnɔ, ne ma yaala Matigi ka tiɲɛ la, ani ne ye Kɔrɔtalenba ka ci fɔlenw sɛgɛsɛgɛ, ka taama ka kɛɲɛ ni ne fanga bɛɛ ye ni ɲɛda kelen ye ka ɲɛsin ko ɲuman ma. O de kosɔn, aw fana, ne denw, aw k'aw janto Matigi ka ci fɔlenw na, ka tugu tiɲɛ kɔ ni ɲɛda kelen ye. Aser ka layidu 1:29-31

Ne ye keleya ni saya ye ne ka ɲɛnamaya kɔnɔ, o bɛɛ n'a ta, ne ma fili, nka ne ye n jija Matigi ka tiɲɛ la. Yusufu ka layidu 1:4

Hakili ɲuman tɛ kan fila sɔrɔ, dugawu ni danga, mafiɲɛyali ni bonya, dusukasi ni nisɔndiya, dususuma ni ɲagami, filankafoya ni tiɲɛ, faantanya ni nafolo Nka a ka miiriya kelenpe don, a tɛ tiɲɛ, a saniyalen don, mɔgɔw bɛɛ ta fan fɛ. Bɛnzamɛn ka layidu 1:37

O de kosɔn, aw kelen-kelen bɛɛ ka tiɲɛ fɔ aw mɔgɔɲɔgɔn ye, ka Matigi ka sariya ni a ka ci fɔlenw mara. Bɛnzamɛn ka layidu 2:13